

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος δωδέκατος

Συνδρομὴ ἑτησία : Ἐν Ἀθήναις, γρ. 10, ἐν ταῖς ἡμέραις γρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ γρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἰναι ἰταίαι — Γραφεῖον τῆς Διοικήσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6

19 Ἰουλίου 1881

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

[Μυθιστορία Ι. Ρουφφίνη. — Μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου].

Συνέχεια: ἰδὲ σελ. 431.

Ὅτε δ' Ἀντώνιος ἐπανῆλθεν, ἡ Λουκία τῷ ἔδωκε ν' ἀναγνώσῃ τὴν θαυμαστὴν πεζογραφίαν τοῦ κυρίου Πιστακίνη.

— Τί σκέπτεσθε νὰ κάμετε; ἠρώτησεν ὁ ἰατρός.

— Σεῖς τί φρονεῖτε; ἠρώτησεν ἡ Λουκία.

— Ἐγὼ θὰ σᾶς ἐσυμβούλευα νὰ ὑπάγετε, ἀπῆντησεν ἐκεῖνος. Θὰ ἰδῆτε φάσιν τινα τῆς ἀνωροπίνης φύσεως ἀξίαν παρατηρήσεως· διατί νὰ μὴν ὠφεληθῆτε ἀπὸ τὴν περίστασιν; Δι' αὐτὸ ἡ γνώμη μου εἶνε νὰ ὑπάγετε.

— Κ' ἐγὼ τὸ ἤθελα, ὑπέλαβεν ἡ Λουκία, πρὸ πάντων διὰ τὴν Σπεράντσα, ἡ ὁποία θὰ καταχαρῇ νὰ ἰδῇ τὸ θέαμα. Ἀλλ' ὁ πατήρ μου λέγει ὅτι θὰ εἶνε δύσκολον νὰ ἐπιστρέψωμεν τὴν νύκτα εἰς τὴν Λαμπεδοῦσαν.

— Δὲν βλέπω τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπιστρέψετε τὸν νύκτα.

— Δὲν υ' εἶπατε σεῖς πολλάκις, ὅτι δὲν ὑπάρχει καλὸν ξενοδοχεῖον εἰς τὴν Τάγιαν;

— Εἶνε ἀλήθεια· ἀλλὰ σεῖς καὶ ὁ πατήρ σας ἤμπορεῖτε νὰ κοιμηθῆτε εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κυρίας Ἐλεονώρας.

— Ἐννοεῖτε τὴν οἰκίαν, τὴν ὁποίαν ὀνομάζετε οἰκίαν σας;

— Ἀκριβῶς. Ἡ κυρία Ἐλεονώρα ἐπιθυμεῖ πολὺ νὰ σᾶς γνωρίσῃ.

— Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ καὶ τοὺς δύο. Ἀλλὰ δὲν συνειθίζω νὰ δίδω ἐνοχλήσεις εἰς ὅσους δὲν γνωρίζω. Δὲν θὰ ὑπάγωμεν.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐλέχθη βραχέως, ὑπεροπτικῶς, σχεδὸν ἀποτόμως, ἀπαραλλάκτως ὥς θ' ἀπεφαίνετο αὐτὴν ὁ Σίρ Ἰωάννης κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀριστοκρατικῆς του ἀλαζονείας. Ὁ Ἀντώνιος ἠρυθρίασεν, ἀλλ' οὐδὲν ἀπεκρίθη. Ἐκάθισεν εἰς παρκαμμένην ἔδραν, ἔλαβε τὴν ἐπ' αὐτῆς ἐφημερίδα, καὶ ἤρχισεν ἀναγινώσκων αὐτὴν μετὰ φαινομένης βαθείας προσοχῆς. Δὲν δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν ὅτι ἀληθῶς ἀνεγίνωσκεν, ἐκτὸς ἂν ἀνεγίνωσκε τὴν αὐτὴν πάντοτε λέξιν, διότι οἱ ὀφθαλμοὶ του ἔμενον ἀκίνητοι. Ἡ Λουκία ἐξηκολούθησεν ἰχνογραφοῦσα, ἐφαίνετο δὲ βιαζομένη καὶ σπεύδουσα νὰ τελειώσῃ.

Ἡ Σπεράντσα ἐσπεράνη μετὰ μικρὸν, ᾄδουσα φαιδρῶς· ἀλλὰ τὸ ἄσπμα ἐξέπνευσεν ἐπὶ τῶν χειλέων της, ὅτε εἶδε τοὺς δύο νέους ἐπὶ τοῦ ἀνδῆρου, καθημένους μακρὰν ἀλλήλων, ψυχροὺς καὶ ἀδιαφόρους. Πλησιάζασα ἀκροποδητὴ εἰς τὸν Ἀντώνιον, ἠρώτησεν αὐτὸν ταπεινῇ τῇ φωνῇ.

— Θὰ πάγωμεν εἰς τὸ θέατρον;

— Φοβοῦμαι ὄχι, πτωχή μου Σπεράντσα· ἡ μὲς Δάβεν δὲν θέλει νὰ κοιμηθῇ εἰς τῆς κυρίας Ἐλεονώρας.

— Τί κοῖμα! εἶπε δυσθύμως ἡ Σπεράντσα· καὶ διατί δὲν θέλει;

— Δὲν ἠξέσῳ· ἐρώτησέ την, ἂν θέλῃς.

Ἡ Σπεράντσα μετέβη πρὸς τὴν Λουκίαν, καὶ κύψασα εἰς τὸ οὖς της, ἐψιθύρισε λέξεις τινάς, ἃς ἤκουσεν ὁ ἰατρός. Ἡ Λουκία ἠγέρθη πάχυτα, καὶ, κλίνουσα ὑπὲρ τὸ κάθισμα τοῦ Ἀντωνίου, τῷ εἶπε μετὰ τινος ἐντροπῆς:

— Ὁ κάλλιστος τῶν ἰατρῶν ἔχει πάντοτε διαθέσιν νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν κυρίαν Ἐλεονώρην τὴν πλέον ἰδιότροπον τῶν νεανίδων;

— Βεβαίως! εἶπεν ὁ Ἀντώνιος, προσβλέπων αὐτὴν μετ' ἐκπλήξεως συνάμα καὶ ἡδονῆς. Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ ἀμφιβάλλετε;

— Τότε, εἶπεν ἡ Λουκία, μειδιῶσα καὶ ἐρυθριῶσα συνάμα, θὰ εἶμαι πολὺ εὐτυχὴς νὰ γνωρίσω τὴν φίλην σας.

Τί ἐπέφερεν ἄρα γε τὴν αἰφνίδιον αὐτὴν τροπὴν τῶν διαθέσεων τῆς Λουκίας; Ἴσως αἱ λέξεις, τὰς ὁποίας ἐψιθύρισεν ἡ Σπεράντσα εἰς τὸ οὖς της.

— Διατί, καλὴ μου κυρία, ἠρώτησεν ἡ Σπεράντσα, διατί δὲν θέλετε νὰ ὑπάγετε εἰς τῆς κυρίας Ἐλεονώρας; Εἶνε τόσον καλὴ γραῖα, ἡ καλλιτέρα γυναῖκα τῆς Βορδιγέρας.

Ὁ Ἀντώνιος, οὐδόλως πειραχθεὶς ἐκ τῆς παρὰδόξου φρενοτροπίας τῆς ἀγγλίδος, καὶ τοῦναντίον μάλιστα ἐρωτικώτατα προσβλέπων τὴν Λουκίαν, ἀπῆντησεν εἰς αὐτὴν διὰ τρεμουρίσης φωνῆς.

— Καὶ ὁ Σίρ Ἰωάννης;

— Θὰ προσπαθήσωμεν νὰ καταφέρωμεν τὸν πατέρα νὰ ἔλθῃ καὶ αὐτός, εἶπεν ἡ Λουκία.

Ἡ διαπραγματεύσις πρὸς τὸν βαρυνέτον ὑπῆρξε μακρὰ καὶ δύσκολος, διήρκεσε δὲ καθ' ὅλον τὸ γεῦμα. Ἡ Λουκία μετεχειρίσθη πᾶσαν αὐτῆς τὴν γυναικίαν διπλωματικὴν, ἵνα κάμψῃ τὸν πατέρα της, ἐβόηθη δ' αὐτὴν ὁ δόλιος ἐκεῖνος ἰατρός, ὅστις ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐβόηπεν εἰς τὸ

μέσον μυστηριώδη τινά υπαινιγμόν περί τῶν προγόνων τῆς κυρίας Ἐλεονώρας, καί εἰκονίζε δια τοιούτων χρωμάτων τὰς ἐπάλξεις καί τὰς ὑπογείους κρύπτας τῆς κατοικίας της, ὥστε περιέβαλλεν αὐτήν δι' ὅλον τοῦ γοήτρου ἀριστοκρατικοῦ φρουρίου. Ἦτο δυνατόν προσβαλλόμενος οὕτω ν' ἀντιστῇ ἐπὶ μακρότερον ὁ Σίρ Ἰωάννης; Ἡ Λουκία ὑπῆρξεν εὐθυμοτάτη καθ' ὅλην τὴν ὑπόλοιπον ἡμέραν, ἐλάλει ἀδιακόπως περί τῆς καλῆς γραίας, καί κατὰ τὸν περίπατον, εἰς ὃν ἐξῆλθε μετὰ τὸ γεῦμα μετὰ τοῦ πατρός της καί τοῦ ἱατροῦ, ἐζήτησε νὰ μάθῃ ἐξάπαντος τὴν ἱστορίαν τῆς κυρίας Ἐλεονώρας. Ἡ ἱστορία αὕτη ὑπῆρξε βραχεῖα. Ἡ κυρία Ἐλεονώρα ἦτο χήρα, ἥτις εἶχεν ἀποκτήσει πολλὰ τέκνα, ὧν ὑπελείποντο δύο μόνον υἱοί, ἐξόριστοι ἀμφοτέροι ἐνεκα πολιτικῶν λόγων. Εἶχε δὲ ἐγκαταλείψει τὴν Γένουαν, ὅπου τὸ κατ' ἀρχὰς διέμενεν ἡ οἰκογένειά της, καί μετοικήσασα εἰς Τάγια, ἔζη μεμονωμένη ἐν τῷ κτήματι, ὅπερ εἶχε περισωθῇ ἐκ τῆς μεγάλης αὐτῆς περιουσίας.

— Σύντομος ἱστορία, συνεπέρανεν ὁ Ἀντώνιος, ἥτις ὅμως ἠδύνατο νὰ γείνῃ μακρὰ καί συγκινητικὴ, ἂν διηγείτο τις καί τὸ ἐκατοστὸν μόνον τῶν λυπῶν, τῆς γενναϊότητος, καί τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης, τὰς ὁποίας περιέχει ὁ βίος τῆς γυναικὸς αὐτῆς.

Πῶς ἡ Λουκία συνεμερίζετο τότε τὸν πρὸς τὴν κυρίαν Ἐλεονώραν θαυμασμόν τοῦ ἱατροῦ Ἀντωνίου! Βαθεῖαν ἠσθάνετο συμπάθειαν πρὸς αὐτήν, ὡς καί πρὸς ἄλλην τινὰ ταλαίπωρον μητέρα, ἥς ἐπίσης ἦτο ἐξόριστος ὁ μονογενὴς υἱός.

ΙΣΤ'

Τὸ θέατρον.

Ὅτε τὴν ἐπαύριον πρωῒαν ἦλθεν ὁ ἱατρός Ἀντώνιος εἰς τὸ προσκύνημα, εὔρε τὴν Λουκίαν ἀσχολουμένην εἰς ἱερογράφειαν τῆς οἰκίας τῆς κυρίας Ἐλεονώρας, εἰς ἣν ἐσκόπει καί νὰ προσφέρῃ τὸ σχεδιάσμα της. Ἡ Λουκία δὲν εἶχεν ἀνακαλύψει πρὸ τῆς πρωῒας ἐκείνης, πόσον ἡ παλαιὰ ἐκείνη κατοικία εἶχε γραφικὸν τὸ ἐξωτερικόν, πόσον ἡ σκοτεινὴ θολωτὴ στοά, ἥτις ἐξεστίνετο πρὸ αὐτῆς, ἀπετέλει εὐάρεστον ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἐπικείμενον ἄνδρον, ὅπερ ἐκόσμει ἀναδενδρὶς θαλλούσης ἀμπέλου. Ὁ Ἀντώνιος ἐκάθισε πλησίον τῆς Λουκίας καί ἤρχισε διηγούμενος πρὸς αὐτήν, ὅτι τὴν ἐσπέραν τῆς προτεραίας εἶχε μεταβῇ νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς Πιστακίνας, — οὓς εὔρε δειπνοῦντας σαλάταν—ἵνα μεταδώσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν τοσοῦτον ἀνυπομόνως προσδοκωμένην ἀγγελίαν, ὅτι ὁ Σίρ Δάβεν καί ἡ θυγάτηρ του ἐμελλον νὰ τιμῇσιν τὴν ἐπαύριον τὴν παράστασιν αὐτῶν διὰ τῆς παρουσίας των ὅτι ἡ εἰδήσις αὕτη ἐγένετο δεκτὴ διὰ τοσούτων φρενητικῶν διιδηλώσεων ἀγαλλιᾶσεως, τοσούτων ζήτωκραυγῶν καί σκιρτημάτων, ὥστε οἱ μὲν σύζυγοι Πιστακίνας ἐρρίψαν ἐπὶ τέλους, ἐν μέσῳ τῆς παραφορᾶς, τὴν πτωχὴν

των σαλάταν ἐξω τοῦ παραθύρου, ὁ δὲ ἱατρός ἐσκέφθη πρὸς στιγμὴν ἂν δὲν ἔπρεπε νὰ μεταχειρισθῇ τὸ νυστήριόν του πρὸς καταπράυνσιν τῆς ἐξάψεως των.

— Νὰ ἐβλέπετε τὸν διευθυντήν, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἀντώνιος, ὡς τὸν εἶδα ἐγὼ σήμερον τὸ πρωῒ, περιπατοῦντα ὑπερηφάνως εἰς τὸ Παντάνο, καί ἀποκρινόμενον μετὰ βασιλικῆς συγκυριαστικῆς εἰς τὰς αἰτήσεις εἰσιτηρίων, αἵτινες τῷ ἀπετέλλοντο πανταχόθεν, νὰ ἠκούετε τὴν συγκινημένην φωνὴν του, ὅτε μὲ εἶπεν ἐμπιστευτικῶς, ὅτι αἱ θέσεις τοῦ θεάτρου εἶχον ὑπερτίμησιν, καί ὅτι ἠλπιζε νὰ φθάσουν αἱ εἰσπράξεις του εἰς ἐκατὸν φράγκα, — ὅα ἤξιζε καλλίτερον ἀπὸ τὴν καλλιτέραν κωμωδίαν. Ὅα κάμετε εὐτυχῇ ὅλον τὸν θίασον. Ὅλη ἡ Τάγια ὅα ὑπάγῃ εἰς τὸ θέατρον, διὰ νὰ ἰδῇ τὴν ἀγγλικὴν οἰκογένειαν.

— Ἀλλὰ ποῦ τὸ ἤξεύρουσιν ὅτι ὅα ὑπάγωμεν; ἠρώτησεν ἡ Λουκία.

— Ὅλα μανθάνονται εἰς τόπους μικροὺς ὡς αὐτόν. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὁ Πιστακίνης ἐφρόντισε νὰ φωτίσῃ προσηκόντως τὸ κοινόν του. Ἐπὶ τῆς μεγάλης ἀγγελίας, ἥτις εἶνε κολλημένη εἰς τὸ Παντάνο, εἶνε τυπωμένον μὲ κολοσσιαῖα γράμματα: ΥΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὅλαι αἱ μικραὶ ἀγγελίαι, ὅσαι διενεμήθησαν, ἔχουν ῥητῶς τὴν σημείωσιν, ὅτι: ἡ παρουσία τῆς ἀγγλικῆς οἰκογενείας εἶνε βεβαία.

Ἡ Λουκία μεγάλως διεσκέδασε μαθοῦσα, ὅτι ὁ ἀπετέλει τὸ κύριον δέλεαρ τῆς ἐσπερινῆς παραστάσεως, καί ὁ Ἀντώνιος ἐξηκολούθησε διηγούμενος αὐτῇ πῶς εἶχε διατάξει τὰ πράγματα. Ἐν μόνον ἔτι παρεῖχεν ἀφρημὴν εἰς ἀνησυχίαν. Ἡ κυρία Ἐλεονώρα εἶχε καταβάλλει ὑπερανθρώπους προσπάθειας, ὅπως διευθετήσῃ τὰ πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ Σίρ Ἰωάννου καί τῆς θυγατρὸς του, καί οἰκονομῇ μάλιστα δωμάτιον διὰ τὴν Χούττιν καί τὴν Σπεράντσαν· ἀλλ' οὐδὲν τούτου πλειότερον. Εἶχε δὲ δισταγμοὺς ὁ ἱατρός, περὶ τοῦ πῶς ἠθελεν ἀποδεχθῇ ὁ Γιάννης τὰς ἀνέσεις τοῦ πανδοχείου τῆς Τάγιας, ὅπου ἐμελλε νὰ ὀδηγήσῃ αὐτὸν ὁ Βαττίστας. Εἶνε ὅμως βέβαιον, ὅτι ὁ Γιάννης ἐφάνη μειδίων, ὅτε ἤκουσεν ἀντὶ τίνος θυσίας ἐπρόκειτο νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ θέατρον.

— Ἀλλ' ἡ ἀγνοία του, εἶπεν ὁ ἱατρός, εἶνε εὐτυχὴς ὕπνος, οὕτινος φοβοῦμαι τὴν ἐξέγερσιν. Ὅπως δὴποτε, ἐσυμφωνήσαμεν μὲ τὸν Σίρ Ἰωάννην, νὰ συνέλθωμεν ὅλοι αὖριον, εἰς τὰς δύο, εἰς τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν τῆς Τάγιας καί τῆς Νικαίας, διὰ νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν Βορδιγιέραν.

— Μὲ πολλὴν μου εὐχαρίστησιν ὅα ἐπανεύρω τὸ παλαιὸν αὐτὸ καὶ ἄσχημον πανδοχεῖον, εἶπε μειδίως ἡ Λουκία. Πόσον ὅα εὐχαριστηθῇ ἡ Ρόζα νὰ μᾶς ἐπανίδῃ.

Τὴν ἐσπέραν, ὀλίγα λεπτά μετὰ τὴν ἐβδόμην ὥραν, ὁ Σίρ Ἰωάννης καί ἡ Λουκία ἐπέβησαν ἐπὶ

ἡμιόνων, οἵτινες ἐμελλον νὰ φέρωσιν αὐτοὺς εἰς τοὺς πρόποδας τοὺς ὄρους. Ὁ Σίρ Ἰωάννης ἦτο ἀλύγιστος καί μεγαλοπρεπής, ὡς ἂν μετέβαινεν εἰς τὸ Βασιλικὸν θέατρον, ἐσπέραν τινὰ πανηγυρικῆς παραστάσεως. Ἡ Λουκία ἔφερε τὴν ἐκ κυανῆς μουσελίνης ἐσθῆτά της καί τὸν εὐρὺν ἀχὺρινον πέτασόν της, ὃν εἶχε κοσμήσει ἡ Σπεράντσα διὰ κυάνων καί μακρώνων. Ἦτο χαριεστάτη ἀληθῶς, καί ἡ προσδοκία τῆς ἀπολαύσεως καθίστα ἔτι λαμπροτέραν τὴν χροιάν τῆς μορφῆς της. Ἐπειδὴ ἦτο ἔτι ἡμέρα, ἡ κατωφέρεια, καίτοι ἀπότομος, δὲν ἦτο κινδυνώδης· οὐχ ἦττον ὁ Ἀντώνιος ἐκράτει καθ' ὅλον τὸν δρόμον τοὺς χαλινούς τοῦ ἡμιόνου οὕτινος ἐπέβαινεν ἡ Λουκία. Μετ' ὀλίγον ἀφείλθον οἱ ἡμιόνου κατὰ τὴν εἴσοδον τῆς γεφύρας, ὅπου ἴσταντο οἱ δύο ὑπέρβαιοι καί οἱ δύο μελλόνυμφοι, ἡ δὲ συνοδία διῆλθε τὴν γέφυραν ἐν τάξει στρατιωτικῇ, καί στραφείσα ἀριστερᾷ, ἔφθασε μετὰ πάντες λεπτῶν δρόμον ἐνώπιον μεγάλου οἰκοδομήματος.

— Εἶνε περίεργον ἀληθῶς, εἶπεν ὁ Ἀντώνιος, νὰ εὐρίσκειται εἰς μικρὰν πόλιν, ὡς ἡ Τάγια, ἰδιωτικὴ κατοικία τόσον μεγαλοπρεπής, ἔχουσα καί τὸ θέατρόν της, ὡς αἱ Βερσαλλίαι.

Πλήθος συμπαγές, κινούμενον προδήλως ὑπὸ αἰσθήματος περιεργίας, περιεκύκλου τὸ οἰκοδόμημα· ἀλλ' ἠνοίχθη πύρρατος δίοδος εἰς τοὺς ἀγγλοὺς ξένους. Οὗτοι δὲ, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Ἀντωνίου, εἰσῆλθον δι' ἀριστερᾶς τινος θύρας ὑπὸ περιστύλιον, ὅπερ ἐπλήρουν ἐπίσης περίεργοι ἱστάμενοι ἐπὶ τῆς ἄκρας τῶν ποδῶν των, ἵνα ἴδωσι τοὺς παρερχομένους διασήμους ξένους.

Ἀριστερᾷ τῆς θύρας τῆς εἰσόδου ὑπῆρχε τράπεζα καλυπτομένη δι' ἐρυθροῦ τάπητος, ἐπὶ τῆς τραπέζης δὲ, μεταξὺ δύο κηρίων, ἔκειτο λεκάνη ἀργυρᾶ, περιέχουσα ἱκανὰ νομίσματα, τὰ μὲν μετριοφρόνως τυλιγμένα ἐντὸς τεμαχίου χαρτίου, τὰ δὲ τολμηρῶς ἀσκεπῇ ἐπιδεικνύμενα. Πρὸ τῆς τραπέζης, ὡς ὁ δρόκων τῶν Ἐσπερίδων, ἐκάθητο ὁ ἄνθρωπος ἐσχάτως ἐγνωρίσαμεν, Ὁρλάνδος ὁ Πιστακίνης, λαμπρὸν ἀναβεβλημένος ἱμάτιον, καί τὴν κεφαλὴν περιδεμένην ἔχων διὰ τοῦ διαδήματος τοῦ Ἀριστοδμήμου βασιλέως τῆς Μεσσηνίας. Ἀμα ἰδὼν τὸν Σίρ Ἰωάννην, ὁ Ὁρλάνδος Πιστακίνης ἠγέρθη, ἔθηκε τὰς δύο του χεῖρας ἀνοικτάς ἐπὶ τῆς καρδίας του καί ἐχαιρέτισεν οὕτω βαθύτατα τοὺς προσερχομένους. Ὁ Σίρ Ἰωάννης, διδασκόμενος ἐκ τῶν προτέρων παρὰ τοῦ Ἀντωνίου τὸ ἐν τοιαύτῃ περιστάσει προσῆκον, ἔρριψεν ἐντὸς τῆς ἀργυρᾶς λεκάνης μικρὸν τινα, καθαρὸν καί συνεσφιγμένον κύλινδρον, ὅστις παρήγαγε πίπτων ὠραιότατον μεταλλικὸν ἦχον. Ὁ ἐνθουσιασμός ἐκορυφώθη τότε, καί πάντες οἱ περιεστάμενοι τράχηλοι ἐμικύνθησαν ἵνα φθάσωσι μέχρι τῆς τραπέζης. Ὁ Ἀριστοδμήμος ἐχαιρέτισε καί πάλιν, καί ὁρξίσ τις ἀστραπιῖα, νὰ δράξῃ τὸν κύλινδρον, διέδραμε τὸν ἐγκέφαλόν του· ἀλλὰ κατανικήσας

τὸν πειρασμόν, ὠδήγησε τοὺς ξένους διὰ κυλίνης ἀναβήθρας πρὸς τὰ ὠρισμένα δι' αὐτοὺς δύο θεωρεῖα. Σταυρώσας δ' ἐκεῖ καί πάλιν τὰς δύο του χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους καί βυθίως προσκλίνων, ἀπεσύρθη καρκινωδῶς ὡς ἐνώπιον βασιλικῆς τινος μεγαλειότητος. Ἡ Λουκία ἀφῆρεσε τὸν πέτασόν της, καί προκύπτουσα τοῦ θεωρείου μὲ τοὺς ὠραίους της ξανθοὺς βοστρύχους οἵτινες κατέπιπτον ἀφθόνως ἐκατέρωθεν τῶν παρειῶν καί τοῦ τραχήλου της, διήγειρε καθ' ὅλην τὴν αἰθούσαν γενικὸν ψιθυρὸν ἐπιδοκιμασίας καί θαυμασμοῦ.

Τὸ θέατρον ἦτο μικρὸν ἀλλὰ κομψὸν καί ἀφθόνως διὰ κηρίων φωτισμένον· πυκνὸν δὲ πλήθος συνεπιζέτο ἐν τῇ πλατείᾳ καί τοῖς θεωρείοις.

— Ὅλη ἡ ἀριστοκρατία τοῦ τόπου, μικρὰ καί μεγάλη, εἶν' ἐδῶ ἀπόψε, εἶπεν ὁ Ἀντώνιος πρὸς τὴν Λουκίαν σιγαλῇ τῇ φωνῇ.

— Ἀριστοκρατία εἰς τὴν Τάγιαν; εἶπεν ἐκείνη μειδίως.

— Βεβαίως καί ἀριστοκρατία ὑπεροπτικωτάτη, υπέλαβεν ὁ ἱατρός κωμικώτατα σοβαρευόμενος. Ὁ κατάλογος ἀρχίζει μὲ μίαν μαρκησίαν, τὴν ἡλικιωμένην αὐτὴν γυναικα, τὴν ὁποίαν βλέπετ' ἐκεῖ κάτω, καί ἥτις φαίνεται τόσον ἀπλή. Τὸ μέγαρον αὐτὸ καί τὸ θέατρον εἶνε ἰδιοκτησίς της, καί ἡ οἰκογένειά της εἶνε πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων οἰκογένεια τῶν ἀρχόντων τοῦ τόπου. Ἡ μαρκησία εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ σᾶς παραχωρήσῃ ἀπόψε τὸ θεωρεῖόν της.

— Ὡ! ἀνεφώνησεν ἡ Λουκία· ἐπεθύμουν νὰ τὴν εὐχαριστήσω.

— Δύνασθε ἂν θέλετε νὰ συμμορφωθῇτε πρὸς τὴν ἰταλικὴν συνήθειαν, καί νὰ τὴν ἐπισκεφθῇτε εἰς τὸ θεωρεῖόν της. Ἡ κεντρὴν ἐκείνη μορφή, ἥτις σκιαζεται ἀριστερόθεν μὲ λευκὰ πτερὰ, εἶνε ἡ μορφή βαρώννης, καί ὁ γέρων ὅστις τῆς ὀμιλεῖ μὲ τὴν σπουδαϊότητα εἶνε ὁ δήμαρχος τῆς πόλεως· τὸ χονδρὸν ἐκεῖνο πρόσωπον...

Τὰς περιγραφὰς τοῦ Ἀντωνίου διέκοψεν αἴφνης ὁξὺς συριγμός, ἡ αὐλαία ἤρθη, καὶ ἐφάνη ὁ Ἀριστοδμήμος ἐνθουσιάζων εἰς σκοτεινοὺς βυθισμοὺς, ὡς ἐμπρέπει εἰς πάντα ἀλλοτρίων ἡρώων τραγωδίας. Ἀλλ' ὅσον καί ἂν προσεπάθει Ὁρλάνδος ὁ Πιστακίνης νὰ ἐκδηλώσῃ προσηκόντως τὴν ἐπίσημον ἐκείνην βαρυθυμίαν, δὲν κατῴρητο ὅμως νὰ κρύψῃ τὴν χαρὰν, δι' ἧς ἐφώτισε τοὺς ὀφθαλμούς του ἡ προσδοκία τεραστίας θεατρικῆς εἰσπράξεως. Ὁ Ἀριστοδμήμος ὑπεκρίθη τὸ μέρος του μετὰ τῆς προσήκουσας παραφορᾶς, κτύποκτόνησεν ἀπταίστως, καί ἡ πτώσις του ἀπεκλήθη θαυμαστὴ ὑπὸ τῶν ἐμπειροπραγμόνων. Ἀλλ' ἡ Λουκία ἀπῆλause καθ' ὅλον τὸ διάστημα καί δευτέραν παράστασιν οὐχ ἦττον διασκεδαστικὴν τῆς ἐπὶ τῆς σκηνῆς διδομένης. Διὰ ῥωγμῆς τίνος τοῦ χωρίζοντος τὰ θεωρεῖα κυλίνου διαφράγματος ἡ Λουκία καί ὁ Ἀντώνιος ἐβίβον τὸ ἦθος τοῦ Βαττίστα, καί κατεσκόπουν τὸν αὐτὸν τράμον, ὃν ἐξεδήλου ἡ μορφή τοῦ

νεαρού ναυτικού, βλέποντος τὸν βασιλέα καταφεύγοντα εἰς τὸ ἐγγχειρίδιόν του καὶ δοκιμάζοντα τὴν αἰχμὴν αὐτοῦ.

— Τί, θά σκοτωθῇ; ἠρώτησε περίφοβος τὴν Σπεράντσαν.

Ἀνεστρίτθηκε δὲ ὅλος καὶ ὠρλώθησαν αἱ τρίχες του, ὅτε τὸ φάσμα, ὅπερ ὑποτίθεται κατοικοῦν ἐν τῷ βασιλικῷ τάφῳ, ἠκούσθη βαδίζον εἰς τὰ παρασκήνια, καὶ ὁ Ἀριστόδημος, ἔξω φρενῶν γενόμενος, ἐθύσισε τὸ ἐγγχειρίδιον εἰς τὸ στήθος του.

Αἱ περιστέραι, αἵτινες ἐπέταζαν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς ἐπιστόδιον ὅπερ ἠύξησεν ἔτι μᾶλλον τὴν φαιδρότητα ἢ γεννᾶ συνήθως τοιοῦτον θέαμα. Ὁ εὐφυὴς Πιστακίνης εἶχε παρασκευάσει εἰς τὸ κοινὸν καὶ τοὺς ἀγγίλους ξένους ἔκπληξιν τινα, ἥς μετὰ μεγάλης πεποιθήσεως προσεδόκα τὸ ἀποτέλεσμα. Διὰ μηχανήματός τινος εὐφυοῦς, ὅπερ αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶχεν ἐπινοήσει, προσήρτησε μίαν περιστέρην εἰς δύο κλωστής, αἵτινες ἀρχόμεναι ἀπὸ μικροῦ φεγγίτου ἀνοιχθέντος ἐπὶ τῆς αὐλαίης κατέληγον δι' ὅλης τῆς αἰθούσης εἰς τὸ θεωρεῖον, ὅπερ κατεῖχον οἱ ξένοι. Οὕτω δὲ ἡ περιστέρα ἤθελε φανῇ κατευθυνομένη ἐξ ἰδίας πτήσεως εἰς τὸ μέρος ὅπου κατέληγον τὰ νήματα. Ἀλλ' ἐνεκεν ἐμποδίου ἀπροόπτου τὸ πτηνὸν ἐσταμάτησεν ἐν μέσῳ τῆς ἐναερίου πορείας του, καὶ ἀναρτηθὲν ἀπὸ τῶν ποδῶν ἤρχισε σείον οἰκτρῶς τὰς πτέρυγας του· τὸ ἀτύχημα τοῦτο παρήγαγε θόρυβον φοβερόν· οἱ ἐν τῇ πλατείᾳ ἠγέρθησαν σύσσωμοι, οἱ παραφορώτεροι ἀνέβησαν ἐπὶ τὰς ἑδρας τῶν καὶ ἐκίνουν τὰς χεῖρας, μάλιστα ἐκτείνοντες αὐτὰς ἵνα συλλάβωσι τὴν περιστέρην, γενικὴ δὲ κατακράυγῃ ἐξεβράχη κατὰ τοῦ διευθυντοῦ. Ὁ Πιστακίνης ἐπερᾶν τότε πάραυτα καὶ τῇ βοηθείᾳ μακρὰς ῥάβδου κατέρωθσε, καταβὰς εἰς τὴν πλατείαν, νὰ ὠθήσῃ τὸ ἀτυχὲς πτηνὸν πλησίον τῆς Λουκίας, οὕτως ὥστε ἠδυνήθη ὁ Ἀντώνιος νὰ τὸ ἐλευθερώσῃ καὶ νὰ τὸ δώσῃ εἰς τὴν νέαν ἀγγλίδα ἐν μέσῳ βροντῆς χειροκροτημάτων.

Μετὰ τὴν μικρὰν αὐτὴν πρόσθετον διασκέδασιν, ἣν δὲν περιελάμβανε τὸ θεατρικὸν πρόγραμμα, ἡ Λουκία μετέβη εἰς ἐπίσκεψιν τῆς μαρκησίης, ἵνα εὐχαριστήσῃ τὴν εὐγενῆ αὐτὴν κυρίαν ἐπὶ τῇ παραχωρήσει τοῦ θεωρείου της.

— Ἡ φιλοφροσύνη σας εἶνε τοσοῦτο μᾶλλον εὐγενὴς, κυρία μου, εἶπεν ἡ μὲν Δάβεν, ὅσον εἶνε βέβαιον ὅτι ἀπὸ τὸ θεωρεῖόν σας ἔχει τις τὴν ὠραιότεραν θέαν τῆς σκηνῆς.

Ὡμίλησε δὲ μετὰ τοῦτο τοσοῦτον εὐκαίρως περὶ τῆς ὠραιότητος τοῦ μεγάρου καὶ τῆς κομψότητος τοῦ θεάτρου, ὥστε κατέλιπε τὴν γραῖαν μαρκησίαν κάλλιστα διατεθειμένην ὑπὲρ αὐτῆς.

Ὁ Βαττίστας, ἀφοῦ ὑπέστη τοὺς ἐπανελημμένους τρόμους τῆς τραγωδίας, ἐδικαιούτο βεβαίως νὰ τύχῃ ἀποζημιώσεώς τινος ἐκ μέρους τοῦ διευθυντοῦ, καὶ ταύτην παρέσχεν αὐτῷ ἀφρονον ἢ ἐπακολούθησεν κωμωδία.

Ἀδύνατον νὰ ζωγραφίσωμεν τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ νεαροῦ μας ναυτικοῦ, διακρούσης τῆς σκηνῆς καθ' ἣν ὁ ταλαίπωρος παιδαγωγὸς ἀκούει, πρὸς μεγίστην αὐτοῦ κατάπληξιν, τὸν πρεσβύτερον τῶν μαθητῶν του ἐξομολογούμενον εἰς αὐτὸν ὅτι εἶνε νυμφευμένος μὲ τὴν κόρην τῆς ἀπέναντι οἰκίας. Ὁ δυστυχὴς παιδαγωγὸς, τί νὰ εἴπῃ εἰς τὸν πατέρα τοῦ μαθητοῦ του, εἰς τὸν πατέρα ἐκείνον, ὅστις εἶχε ῥητῶς ἀπαγορεύσει ν' ἀνταλλάξωσι καὶ μίαν μόνον λέξιν οἱ υἱοὶ του μετὰ τοῦ ἄλλου φύλου! Καὶ ὅμως ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν εἶνε νυμφευμένος, καὶ ὅχι μόνον νυμφευμένος, ἀλλὰ καὶ πατὴρ ἐνὸς τέκνου, τοῦ ὁποῦ ἀκούεται μάλιστα ἡ φωνή. Εἶν' ἔτοιμος νὰ μαθήσῃ τὰς τρίχας του, ὁ ταλαίπωρος! Ὁ Βαττίστας ἐξεκαρδίσθη γελῶν, ὅτε ὁ νεώτερος υἱὸς τοῦ φοβεροῦ κόμητος καταλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς του γονυπετής, ἐξομολογούμενος τὸν ἑρωτὰ του εἰς τὴν γραίαν μαγείρισσαν Μάρθαν, ὅτε κατόπιν ὁ πτωχὸς Δομνικὸς καταπεῖθεται ν' ἀπέλθῃ εἰς ἀναζήτησιν τοῦ παιδίου, καὶ ἐπιστρέφων εὐρίσκεται ἀπέναντι τοῦ κόμητος, ὅστις ἀνοίγων τὸ τριβῶνιόν του εὐρίσκει τὸ νήπιον κρεμᾶμενον ἀπὸ τῶν ποδῶν, ἀπράλλακτα ὡς ἡ ἀτυχὴς ἐκείνη περιστέρα. Καὶ αὐτὸς ὁ Σίρ Ἰωάννης διεβράχη εἰς γέλωτα πρὸς τὸ θέαμα, ἡ δὲ Λουκία ἐγέλασεν ἐπίσης ὅσον καὶ ὁ Βαττίστας.

Πρὸ τοῦ τέλους τῆς παραστάσεως ἡ μαρκησία ἀνταπέδωκεν εἰς τὴν Λουκίαν τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῆς, ὁ δὲ δῆμαρχος, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς πόλεως, ἐνόμισε καθήκον του νὰ πράξῃ το αὐτό. Αἱ φιλοφροσύναι αὗται ἠγχαρίστησαν τὴν Λουκίαν, ἔτι δὲ μᾶλλον τὸν ὑπερόπτην βαρωνέτον, καθόσον μάλιστα ὁ πονηρὸς ἱατρὸς οὐδέποτε παρέλειπε ν' ἀπαριθμῇ λεπτομερῶς καὶ μεθ' ὅλης τῆς σοβαρότητος τοὺς τίτλους καὶ τὰς ιδιότητας τῶν προσερχομένων προσώπων.

Εἶχεν ἤδη παρέλθει τὸ μεσονύκτιον, ὅτε ἡ αὐλαία κατεπετάσθη ὁριστικῶς, καὶ οἱ φίλοι ἡμῶν κατέλιπον τὴν αἰθουσαν. Ὁ Γιάννης, συναισθηόμενος ὅτι ἀντανέκτα καὶ εἰς αὐτὸν μέγα μέρος τῶν τιμῶν τῆς ἐσπέρας, εἶχε καταστῆ ἔτι ἐπιστημότερος, κ' ἐβράδιζε σοβαρῶς, παράπλευρον ἔχων τὸν Βαττίσταν. Βλέπων αὐτὸν ὁ Ἀντώνιος ἐξερχόμενον οὕτω, δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ εἴπῃ εἰς τὴν μὲν Δάβεν, ὅτι ὁ Γιάννης τῷ ἐφαίνετο ὡς μάρτυς. Ἡ δὲ ἀγγλὶς θαλαμηπόλος, ἥτις ἔδιδε τὸν βραχίονα εἰς τὴν Σπεράντσαν, κ' ἐβράδιζεν ὀπισθεν τοῦ Σίρ Ἰωάννου, τῆς Λουκίας καὶ τοῦ Ἀντωνίου, ἦτο λίαν τεταραγμένη· καὶ ὅτε ἀνεκάλυψεν ὅτι ἱκανὸς ὄμιλος νέων—ἐν οἷς διεκρίνετο ὁ νεαρὸς καὶ ξανθὸς ξουρὺγος—περιστοιχίζεν αὐτοὺς ψάλλον τὸ *Buona sera* πρὸς τιμὴν τῶν, ἡ συγκίνησιν τῆς τοσοῦτον ἐκορυφώθη, ὥστε διεβράχη εἰς γέλωτας ἅμα καὶ δάκρυα. Ἡ συνοδεία αὕτη, ἔλεγεν ὁ ἱατρὸς Ἀντώνιος, ἦτο φιλοφροσύνη ὅλως ἀνθόρμητος, εἰς ἣν αὐτὸς οὐδόλως εἶχε συντελέσει.

Οὕτω συνοδευόμενοι ἔφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κυρίας Ἐλεονώρας, ὅπου ὑπεδέχθησαν αὐτοὺς ὠραία νεαρά γυνὴ καὶ ὠραῖος νέος, διότι ὅρος τῆς φιλοξενίας εἶχε τεθῇ νὰ μὴ ἀγρυπνήσῃ ἡ οἰκοδόσποινα πρὸς ὑποδοχὴν τῶν. Ἀφοῦ ἔπιον τὸ τέϊον, ὅπερ ἦτο ἔτοιμον, ὁ βαρωνέτος καὶ ἡ θυγάτηρ του ὠδηγήθησαν εἰς τὰ δωμάτιά των, ὡς καὶ ἡ Σπεράντσα καὶ ἡ μὲν Χούτσιν. Ὁ δὲ ἱατρὸς ἀφῆκεν αὐτοὺς, ἀπελθὼν νὰ κατακλιθῇ παρὰ τινι φίλῳ.

Ἦτο ἤδη ἀρχὰ τὴν ἐπαύριον, ὅτε ἡ Λουκία, κοιμηθεῖσα βαρύντα τὴν νύκτα, ἠγέρθη καὶ παρετήρησεν, ἀνοίγουσα τὸ παράθυρόν της ἔν' ἀναπνεύσῃ τὴν πρωϊνὴν δρόσον, μελανεῖμονα κυρίαν περιπατοῦσαν κάτω εἰς τὸν κήπον. Ἡ κυρία αὕτη, σεμνὴ τὴν ἀναβολὴν, ἐφαίνετο δίδουσα ταπεινῇ τῇ φωνῇ ὁδηγίας τινος εἰς τὴν νεαρὰν γυναῖκα, ἣν εἶχε γνωρίσει τὴν προτεραίαν ἐσπέραν ἡ Λουκία, καὶ ἥτις κατεγίνετο τὴν συγκίνη ἐκείνην δρέπουσα ἄνθη, δι' ὧν ἠύξανε τὴν ὑπερμεγέθη ἀνοδοδέρμην ἣν ἐκράτει. Ὁ κρότος τοῦ ἀνοιχθέντος παραθύρου προκάλεσε τὴν προσοχὴν τῆς Ἐλεονώρας, ἥτις ἤγειρε τὴν κεφαλὴν.

— Καλημέρα σας, μὲς Δάβεν! εἶπεν ἐγκαρδίως καὶ φιλοφρόνως. Χαίρω πολὺ ὅτι σὰς βλέπω. Ἐλπίζω ὅτι δὲν ἐταράξαμεν τὸν ὕπνον σας.

— Ὡ, διόλου! εὐχαριστῶ, εἶπεν ἐρυθριῶσα ἡ Λουκία, ἐκοιμήθην ἐξαίρετα.

— Τόσον τὸ καλλίτερον, ὑπέλαβεν ἡ καλὴ γραίη· ἡ νεότης ἔχει ἀνάγκην ἀναπαύσεως. Μηνύσατέ μου, σὰς παρακαλῶ, πότε θέλετε νὰ με δεχθῆτε. Δὲν βλέπω τὴν ὥραν νὰ σὰς φιλήσω.

Μετὰ τινος στιγμῆς ἡ ἱταλὶς μετέβαινε εἰς ἐπίσκεψιν τῆς νεαρᾶς ἀγγλίδος καὶ προσέφερεν αὐτῇ τὴν ἀνοδοδέρμην της· τοσαύτην δ' ἐνέειχεν ἀγαθότητα ἡ φωνὴ καὶ τὸ μειδιάματός της, τοσοῦτον ἦτο συμπλοχὴς ἡ ἐλαφρὰ μελαγχολία, ἥτις περιέβαλεν αὐτὴν ὡς πέπλος λεπτὸς, καὶ τοσαύτην ἐμαρτύρει ἀληθῶς μητρικὴν στοργὴν ὁ τρόπος, δι' οὗ, δρᾶξασα διὰ τῆς μιᾶς της χειρὸς τὰς χεῖρας τῆς Λουκίας, ἀπεμάκρυνε διὰ τῆς ἄλλης τοὺς μακροὺς της βοστρύχους, καὶ τὴν κατησπάρθη, καλοῦσα αὐτὴν: κόρη μου!, ὥστε ἡ συγκίνησις ἐμπόδισε τὴν Λουκίαν ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὰς εὐγενεῖς ἐρωτήσεις ὅσας ἡ γραίη ἀπέτεινε αὐτῇ περὶ τῆς υἱείας της, καὶ ἡ τρυφερὰ κόρη ἐκλινεν ἠρέμα τὴν κεφαλὴν της ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς νέας της φίλης. Ἡ ταλαίπωρος Λουκία ἐσυλλογίζετο ἄκουσα καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα τὴν ἀγαπὴτὴν της μητέρα.

Ἐνῶ οὕτως ἐγνωρίζοντο αἱ δύο γυναῖκες, ὁ Σίρ Ἰωάννης εἶχεν ἐξέλθει εἰς περίπατον ἐπιθεωρήσας, αἱ δὲ εἰδήσεις αἱ ἀπεκρίμινες πανταχόθεν ἦσαν εὐνοϊαὶ εἰς τε τὸ οἶκον καὶ τὴν οἰκοδόσποιναν. Ὁ σκοτεινὸς πρόδομος καὶ ἡ κιονοστοιχία, ἥτις ἔφερεν εἰς τὴν οἰκίαν, δὲν ἦσαν μὲν τοσοῦτω μεγαλοπρεπεῖς, ὥσθ' εἶχον φανῇ τὴν προτεραίαν νύ-

κτα ὑπὸ τῶν δάδων τὸ φῶς, ἀλλ' εἶχον ὅμως πάντοτε σοβαρὸν τι καὶ ἐπίσημον, ὅπερ ἤρεσκεν εἰς τὸν ἀγγλὸν μεγάλως. Αἱ ἐπὶ τῶν ἐφθαρμένων τοίχων ἡμίσεστοι νωπογραφίαι, τὸ ἠκρωτηριασμένον ἄγαλμα τῆς μαρμαρίνης κρήνης, ἥτις ἔκειτο ἀπέναντι τῆς εἰσόδου, τὸ οἰκόστημον ὅπερ ἦτο γεγλυμμένον ἐπὶ τῶν θυρῶν καὶ τοῦ προπετάσματος τῶν εὐρυθῶρων ἐστιῶν τῶν δωμάτων, ὅλ' αὐτὰ τὰ ἔχνη παλαιᾶς λαμπρότητος εἶχον παρατηρηθῇ καὶ ἀναγραφῇ ὑπὸ τοῦ βαρωνέτου εἰς ἐκτίμησιν τῆς κυρίας Ἐλεονώρας.

Ὁ ἱατρὸς Ἀντώνιος, ὅστις ἤρχετο νὰ προγευματίσῃ, εὗρε τὸν Σίρ Ἰωάννην ὄρθιον, ἀνακεκλιμένην ἔχοντα τὴν κεφαλὴν, καὶ προσπαθοῦντα, ὡς ἐφαίνετο, νὰ μακτεύσῃ τὴν χεῖρσιν χωνίου τινος, διπλῆν ἔχοντος τὴν ὀπὴν, καὶ τεθειμένου ὑπερᾶνω τῆς μεγάλης θύρας. Ὁ ἱατρὸς, ἐπιληφθεὶς πάραυτα τῆς ἐξηγήσεως τοῦ πράγματος, ἐδίδαξε τὸν βαρωνέτον, ὅτι τὸ σκεῦος ἐκεῖνο ἦτο σύνθηος παράρτημα ὅλων τῶν παραλίαν οἰκιῶν, κ' ἐχρησίμευεν εἰς τοὺς ἐνοίκους, ὅπως χύνωσι καυστικὰ ὑγρὰ κατὰ τῆς κεφαλῆς τῶν ἐπιτιθεμένων κατ' αὐτῶν. Μετ' ὀλίγον ἐνεφανίσθη ἡ οἰκοδόσποινα, ἐπιστρέφουσα ἀπὸ τοῦ κήπου, καὶ κρατοῦσα τὴν Λουκίαν ἀπὸ τῆς χειρὸς, τὸ θέαμα δὲ τοῦτο συνεπλήρωσε τὰς εὐαρέστους ἐντυπώσεις τοῦ βαρωνέτου. Μὴ δυνάμενος νὰ ἐκδηλώσῃ ἐκφραστικώτερον τὰ αἰσθήματά του, ἔδραμεν εἰς ὑπάντησιν τῆς γηραιᾶς κυρίας καὶ προσέφερεν αὐτῇ τὸν βραχίονά του μετὰ φιλοφρονησάτου σεβασμοῦ. Ἡ κυρία Ἐλεονώρα δὲν ἦτο μόνον κυρία διακεκοιμένων τρόπων, ὅπως εἶπε βραδύτερον ὁ βαρωνέτος εἰς τὸ οὖς τοῦ Ἀντωνίου, ἀλλ' εἶχεν ἀξιοπρέπειαν ἥθους ἀπαντωμένην μόνον εἰς αὐλὰς.

Ἡ τράπεζα εἶχε στρωθῇ ἐπὶ τοῦ ἀνδρόρου ὅπερ γνωρίζομεν ἤδη, ἡ δὲ κυρία Ἐλεονώρα καὶ οἱ ξένοι τῆς ἐπρογευματίσαν ὑπὸ τὴν θελκτικὴν σκιὰν κλήματος, ὅπερ ὑποστηρίζομενον διὰ δικτυωτοῦ σκηνώματος, κατέπιπτε πανταχόθεν εἰς κλῶνους θαλασσοῦ καὶ ἀπετέλει τοῖχον χλοερὸν, ἐκτὸς μόνον πρὸς μεσημβρίαν ὅθεν ἀπέμεινεν ἐλευθερία ἡ θέα τῆς θαλάσσης. Ἡ κυρία Ἐλεονώρα ἐπεριποιήθη τοὺς ξένους αὐτῆς ἐπὶ τραπέζης μετὰ τῆς ἀνέτου ἐκείνης χάριτος ὅφ' ἣν αἱ ἀληθεῖς ἐκπαλαίου εὐγενεῖς καλύπτουσι συνήθως τὴν ἀδιάκοπον θεραπείαν τῶν δαιτυμόνων τῶν. Βλέπων τις αὐτὴν μειδιῶσαν τοσοῦτον προσηνῶς, καὶ τοσοῦτον εὐθύμως λαλοῦσαν, οὐδέποτε ἤθελεν ὑποπτεῦσαι ὅτι ἡ ἀγαθὴ γραίη ἐκορυπτεν ἐν τῇ καρδίᾳ της ἀμασσοῦσας ἔτι πληγὰς. Ἡ Λουκία οὐχ ἤττον, ἐνθαρρυνόμενη ὑπὸ τῆς παρουσίας τοῦ ἱατροῦ, ἐτόλμησε νὰ ἐρωτήσῃ τὴν κυρίαν Ἐλεονώραν πῶς εἶχον οἱ υἱοὶ της, ἐκείνη δὲ τῇ ἀπάντησεν ὅτι εἶχον καλῶς, κατὰ τὰς τελευταίας εἰδήσεις, αἱ εἶχε λάβει.

— Ἐλπίζω, ἐξηκολούθησεν ἡ Λουκία μετὰ τι-

νας στιγμὰς διαταγμοῦ, ὅτι λαμβάνετε τακτικῶς εἰδήσεις των.

— Ἀρκετὰ τακτικῶς, ἀπήντησεν ἡ γυνὴ ἕως τότε τοῦλάχιστον, δόξα τῷ Θεῷ, ἀργότερα ἢ ταχύτερα ἔλαβα πάντοτε τὰ γράμματα των υἱῶν μου.

Μετὰ τὸ πρόγευμα ἡ Λουκία ἀπῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν της, καὶ ἔφερε τὸ ἱερογράφημα, ὅπερ εἶχε σχεδιάσει, τῆς οἰκίας τῆς κυρίας Ἐλεονώρας. Ἡ εἰκὼν ἠγαρόστησε τὴν γραῖαν ὡς ἂν μὴ ἦτο ἔργον ἀρχαρίου· τὴν ἀνῆρτησε δ' αὕτη ἐν τῇ αἰθούσῃ της λέγουσα, ὅτι ὅλ' ἐνθυμεῖτο πάντοτε, δάκρυα τὴν ἔδραπε, τὴν νεαρὰν ἀγγλίδαν φίλην της.

Τέλος ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς ἀναχωρήσεως, ἡ δὲ ἰταλὶς ἐπέμεινε νὰ συνοδεύσῃ τοὺς ξένους της μέχρι τοῦ ἄκρου τῆς δεινροστοχίας. Ὁ Σὶρ Ἰωάννης προσέφερεν αὐτῇ τὸν βραχίονά του. ἦτο δ' εὐχάριστος νὰ βλέπῃ τις μετὰ πόσου σεβασμοῦ καὶ πόσης εὐγενείας τὴν ὠδήγει, καὶ πόσον ἐπιμελῶς ἐκανόνιζε τὸ βῆμά του πρὸς τὸ βῆμά της. Οἱ ἀποχαιρετισμοὶ των δύο γυναικῶν ὑπῆρξαν συγκινητικοί. Ἐχωρίσθησαν ὡς φίλοι μᾶλλον ἢ ὡς πρόσφατοι γνώριμοι. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς Λουκίας ὑγράνθησαν, ὅτε ἠσπασθῇ τὰς ἐρρυνιδωμένας παρειὰς τῆς γραίας ἰταλίδος, καὶ τῇ νύχθῃ:

— Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ νὰ ἰδῇτε μίαν ἡμέραν τοὺς υἱοὺς σας πρὸς παρηγορίαν σας.

Δάκρυα δ' ἐπίσης ἐπλήρωσαν τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς κυρίας Ἐλεονώρας, ὅτε, ἀσπάζομένη τὴν νεαρὰν κόρην, ἀπῆντησεν:

— Ὁ Θεὸς ν' ἀκούσῃ τὴν εὐχὴν σας! Μ' αὐτὴν τὴν ἐλπίδα ζω. Ἄν ὅμως εἴνε ἄλλη ἡ ἀπόφασις τοῦ Θεοῦ, ἔχω πεποιθήσιν ὅτι ὅλ' ἐπανευρεθῶμεν ἐκεῖ ἐπάνω (καὶ ὕψωσε τὸ βλέμμα της πρὸς τὸν οὐρανόν) ὁ Θεὸς νὰ σᾶς εὐλογήσῃ.

Καὶ ἀπεχωρίσθησαν.

Ἡ κυρία Ἐλεονώρα ἔμεινε ὅπου ἵστατο, καὶ ἀπεχαιρέτισε τοὺς ξένους της διὰ τῆς χειρὸς, ὅτε παρέκαμψαν οὗτοι τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ· εἶτα δὲ βραδυπατοῦσα καὶ κύπτουσα τὴν κεφαλὴν, ἐπανῆλθεν ἡ ἀτυχὴς ἐρημίτις εἰς τὴν μονήρη της κατοικίαν.

[Ἐπιστὰ συνύληται]

ΚΥΘΝΟΥ ΘΕΡΜΑ ΛΟΥΤΡΑ

Οὐδαίς ἐστὶν ὁ ἄγνωστος ὅτι ἐν Κύθνῳ, μετὰ των Κυκλάδων νήσων, τῇ κοινῶς καλουμένῃ *Θερμὰ*, ὑπάρχουσι θερμὰ ἱματικὰ ὕδατα, πολλοὶ ὅμως οἱ ἄγνωστοι καὶ τὴν θέσιν αὐτῶν ἐν τῇ νήσῳ, καὶ τὴν δύναμιν, καὶ τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν δημοσίῳ καὶ ἰδιωτικῶν κτιρίων, ἐν οἷς εὐρίσκουσι πᾶσαν ἄνεσιν οἱ πρὸς ἑαὶν μεταβαλόντες. Περιελθόντες πρὸ μὴνός τὴν νησίδα Κύθον πρὸς γυνικὴν αὐτῆς περιγραφὴν, δημοσιεύομεν ἐνταῦθα τινὰ περὶ των λουτρῶν, καίτοι πολλάκις περὶ τούτων ἐδημοσιεύθησαν ἐκθέσεις παρὰ των διατελεσάντων κατὰ καιροῦς ἐκεῖ ἱατρῶν, τελευταῖον

δὲ ὑπὸ τοῦ κ. Ἀγγέλου Χαντζάρα, διευθυντοῦ ἡδὴ τυγχάνοντος των ἐκεῖ καταστημάτων.

Τὰ θερμὰ λουτρά τῆς Κύθου δὲν μνημονεύονται ὑπὸ των ἀρχαίων συγγραφέων, ὡς ἄλλα τινὰ των τῆς Ἑλλάδος, οἷον τὰ τῆς Αἰδης, ὧν ἐγένετο χρῆσις πρὸς θερμασίαν ἀσθενούντων. Περὶ των τῆς Κύθου ἔχομεν ἐνδείξεις καὶ μαρτυρίας ῥητὰς ἐπὶ των μεταγενεστέρων χρόνων, ὅτι ἦσαν γνωστὰ καὶ ὅτι ἐγένετο τούτων χρῆσις θερμαστικῇ. Ἡ ἀρχαιότερα των ἐνδείξεων εἶνε ἡ μεταβολὴ τοῦ ὀνόματος τῆς νήσου Κύθου εἰς *Θερμὰ* ἀνερχομένη μέχρι τοῦ 1142, ὅτε ὑπὸ τοῦ γράψαντος τὰς Τάξεις των πατριαρχικῶν θρόνων Νεῖλου Δοξαπατρὶ ἀναφέρεται τὸ πρῶτον ἡ νῆσος ἔχουσα ἐπίσκοπον. Βεβαίως δὲ ἡ ὑπὸ τοῦ Νεῖλου γενομένη χρῆσις τοῦ ὀνόματος τῆς νήσου *Θερμὰ* ἀντὶ Κύθου σημαίνει ὅτι ἡ μετατροπὴ τούτου ἐγένετο πολὺ πρότερον, ὥστε εἶχε καθιερωθῇ διὰ τοῦ χρόνου.

Αἱ εἰδήσεις δὲ περὶ τῆς θερμαστικῆς χρῆσεως των λουτρῶν δὲν ἀνέρχονται πέραν των μέσων τῆς 1572· ἑκατονταετηρίδος. των θερμῶν ὑδάτων μνημονεύει ὁ Πορτάκης (1572), πρῶτος καθὰ γινώσκομεν των γεωγράφων, εἶτα ὁ Βοσκίνης (1658), ὁ ὁποῖος προσθέτει ὅτι εἰς Κύθον (οὗτος ὀνομάζει τὴν νῆσον *Fermentia*) προσήρχοντο ἐκ πάντων των μερῶν ἀσθενεῖς, καὶ ὅτι τὰ λουτρά αὐτῶν δὲν ἦσαν ὑποδεέστερα των τοῦ Ἀβάνου ἢ ὁρθότερον Ἀπόνου (*Aquae Patavinae*) ἐν Ἰταλίᾳ. Σημειοῖ δὲ καὶ ἐν τῷ χάρτῃ τῆς νήσου, ὃν παραθέτει εἰς τὸ σύγγραμμά του, τὴν θέσιν των λουτρῶν διὰ τῆς λέξεως *bagni*. Ὁ Τουρνεφόρτιος (1700) τὰ αὐτὰ σημειοῖ. Ἐπιγραφὴ δὲ, τὰ νῦν ἐντετοιχισμένη ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῖχου τοῦ ἐστιατορίου των λουτρῶν, ἀναφέρει ὑπὸ χρονολογίαν 1782 Ἰουλίου 28 ὅτι δεξαμενὴ χάριν των λουμένων οἰκοδομήθη δι' ἐξόδων καὶ δαπάνης τοῦ ἐνδοξοτάτου καὶ πανευγενεστάτου καὶ περιβλέπτου ἄρχοντος διερχομένου τοῦ στόλου Κυρίου Κυρίου Νικολάου Μαυρογένους.

Αἱ πηγαὶ των θερμῶν ὑδάτων κεῖνται εἰς τὴν ΒΑ τῆς νήσου παραλίαν, ἀπέχουσαι περὶ τὰ 200 βήματα τῆς ἀκτῆς λιμενίσκου σχηματιζομένου εἰς τὸν μυχὸν τῆς κολπώδους ΒΑ παραλίας. Ὁ λιμενίσκος οὗτος, ὃν οἱ γεωγραφικοὶ πίνακες σημειοῦσιν ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς *Ἀγ. Εἰρήνης*, ἀποτελεῖ καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν παραλίαν τέσσαρες μικροτέρους νυλῶχους ἢ αὐλάμια, κατὰ τὴν ἐκφρασίν των ἐγγράφων. Ὁ πρὸς βορρᾶν κεῖμενος λέγεται *Σκιτάρι*, ὁ ἐν μέσῳ *Θέρμα*, πρὸς δὲ καὶ αἱ πηγαὶ, ὁ μεγαλειότερος δὲ των δύο πρὸς μεσημβρίαν λέγεται *Ἀγία Εἰρήνη* ἐκ παρακειμένου αὐτόσε ναῖσκου, ἐκ τούτου δ' ἔλαβε καὶ ὄλος ὁ κόλπος τὸ ὄνομα *Ἀγ. Εἰρήνη*, ὄνομα ὅμως μόνον εἰς τοὺς γεωγραφικοὺς χάρτας σημειούμενον.

Αἱ πηγαὶ των θερμῶν ὑδάτων ἀναβλύζουσι παρὰ τοὺς πόδας ὑψηλοῦ λόφου. Τούτων ἡ μὲν

μία, ἡ σιδηροῦχος, λέγεται τοῦ *Κακκάβου*, ἡ ἑτέρα δὲ, ἡ περὶ τὰ 50 βήματα τῆς πρώτης ἀπέχουσα, των *Ἀγ. Ἀναργύρων*. Τὸ ὄνομα *Κακκάβος* ἐδόθη εἰς τὴν μίαν των πηγῶν, διότι τὸ ζέον ὕδωρ αὐτῆς, ἀναβλύζον καθέτως καὶ ἐκπέμπον ἀτμούς, καὶ πομφόλυγας ἐνίοτε, φαίνεται ὥστε ὕδωρ κακκάβου (χύτρας) κοχλάζον. Ἐκ των παρακειμένων δὲ δύο τὸ πρῖν, μιᾶς δὲ σήμερον ἐκκλησίας των *Ἀγ. Ἀναργύρων* ἔλαβε τὸ ὄνομα ἡ ἑτέρα των πηγῶν.

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ἐστράφη ἡ προσοχὴ τῆς κυβερνήσεως ἐπὶ των λουτρῶν τούτων, διότι πλειότεροι ἀσθενεῖς ἐφοίτων, ἐκλιπόντος τοῦ φόβου των πειρατικῶν ἐπιδρομῶν. Διὰ ἀπὸ τοῦ 1836 ἤρξαντο ἀνεγειρόμενα αὐτόθι περὶ τὰς πηγὰς δημόσια οἰκήματα καὶ λουτῆρες, ἐν ἀρχῇ μὲν μικρὰ καὶ στενόχωρα, ὡς ἦσαν ὅλα τὰ πρῶτα σχέδια των δημοσίων κτιρίων τῆς Ἑλλάδος, των ὁδῶν καὶ των πόλεων, εἶτα δὲ κατὰ τὸ 1842 καὶ 1852 ὀλίγον μεγαλιότερα. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους, ὡς ἐκ τῆς μεγάλης συρροῆς ἀσθενῶν, διετάχθη παρὰ τῆς κυβερνήσεως τῷ 1858 ἡ ἀνεγερσις εὐρυχώρου καὶ τελείου ὑδροθεραπευτικοῦ καταστήματος, ἐπαρκούντος εἰς τὰς ἀνάγκας των προσερχομένων, τελείου, καὶ κατὰ τοὺς τύπους, τοὺς διαγραφομένους ὑπὸ τῆς ἱατρικῆς, καθ' ὅσον οὗτοι ἐν Κύθνῳ ἠδύναντο νὰ ἐφαρμοσθῶσιν.

Οὕτω δὲ ἀνηγέρθη μέγα κτίριον παρέχον εἰς τὸν καταπλέοντα εἰς τὸν ὅρμον καλὴν ἀπὸ θαλάσσης θέαν, ἐν μέσῳ τῆς ἐντελοῦς ἐλλείψεως ἐν τῷ χώρῳ ἐκεῖνῳ ἑτέρων οἰκήσεων.

Τὸ ὅλον κατάστημα, οὗτινος ἐν τμήμα ἀπέμεινεν ἡμιτελές, ἐγκαταλειφθείσης τῆς οἰκοδομῆς, περιλαμβάνει δωμάτια 73 διαφόρου μεγέθους πρὸς χρῆσιν των ἀσθενῶν, καὶ ἐν γένει τῆς ὑπηρεσίας τοῦ καταστήματος.

Τὰ διὰ τοὺς ἀσθενεῖς προωρισμένα δωμάτια περιέχουσι πάντα τὰ ἀναγκαῖα ἐπιπλα, οἷον τράπεζαν, νιπτῆρα, κλίνην, πλὴν κλινοστρώμνης, ἣν ὀφείλουσιν οἱ ἀσθενεῖς νὰ φέρωσι μεθ' ἑαυτῶν.

Ἐκ των τῆς οἰκοδομῆς τὸ μᾶλλον ἄξιον παρατηρήσεως εἶνε οἱ λουτῆρες 14 τὸν ἀριθμόν. Ἐκαστος τούτων ἀποτελεῖται ἐκ μονολίθου λευκαῖς ὑμῆνου λευκοῦ μαρμάρου· κεῖνται δὲ κατὰ σειρὰν ἐν μεμονωμένῳ ἑκαστος θαλάμῳ εἰς τὸ κατώτατον μέρος τοῦ καταστήματος.

Ἐν τοῖς θαλάμοις δὲ των λουτρῶν, των προωρισμένων διὰ τὰ σιδηροῦχα λουτρά, ὑπάρχουσι καὶ λουτῆρες διὰ τὰ καταρρακτά. Ὑπάρχουσι δὲ πρὸς τούτοις καὶ δύο λουτῆρες εἰς κεχωρισμένον μέρος ἀπὸ τοῦ καταστήματος διὰ τοὺς πάσχοντας μολυσματικὰ νοσήματα.

Ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ καταστήματος κεῖνται δύο ψυκτήριοι δεξαμεναὶ πρὸς ἀπόφυξιν ὑδάτων ἐκτέρας των πηγῶν, οὕτως ὥστε τὸ εἰς τοὺς λουτῆρας δι' ἰδίων σωλήνων διοχετευόμενον θερμὸν

ὕδωρ ἀπ' εὐθείας ἐκ των πηγῶν δύναται νὰ συγκερασθῇ μετὰ τοῦ ψυχροῦ, τοῦ δι' ἰδιωτικῶν σωλήνων ὡσαύτως εἰς τοὺς λουτῆρας πεμπομένου, καὶ λάβῃ τὴν θερμοκρασίαν, ἣν ὀρίζει πάντοτε ὁ ἱατρὸς δι' ἑκαστον των ἀσθενῶν.

Τὸ ὅλον δὲ κτίριον ἔχει ἀερισμὸν ἄριστον, καὶ ὡς καὶ οἱ λουτῆρες, οἷτινες εἶνε ἐστεγασμένοι διὰ θόλου καλλιτεχνικοῦ, διατηροῦνται δὲ καὶ καθαρώτατοι, καθαριζόμενοι ἀδιαλείπτως μετὰ ἑκαστον λουτρὸν ὑπὸ των ἐπὶ τούτῳ ὑπηρετῶν τοῦ καταστήματος.

Πλὴν των δωμάτων τοῦ δημοσίου καταστήματος ὑπάρχουσι ἐκτὸς οἰκίσκοι ἰδιωτικοὶ ἐν ὧν περίπου 40 δωμάτια ἀποτελοῦντες, ἐνοικιζόμενοι πρὸς χρῆσιν των ἀσθενῶν. Αὐτόθι δὲ ὑπάρχουσι καὶ τινὰ καφενεῖα καὶ ξενοδοχεῖα διὰ τοὺς μὴ τρώγοντας ἐν τῷ ἐστιατορίῳ τῷ κοινῷ των καταστημάτων τῆς Κυβερνήσεως, ἅτινα νῦν εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ἀγ. Χαντζάρα, παραχωρηθέντων αὐτῷ των λουτρῶν διὰ νόμου τῷ 1871.

των θερμῶν ὑδάτων τῆς Κύθου ἐγένοντο πολὺ καὶ ἀναλύσεις, ἀλλὰ, ὡς λέγει καὶ αὐτὸς ὁ κ. Χαντζάρας ἐν ἐκθέσει αὐτοῦ δημοσιευθείσῃ ἐν τῷ ἱατρικῷ περιοδικῷ *«Γαλήνῳ»* τῷ 1880, οὐδὲν δυστυχῶς γινώσκομεν περὶ τῆς χημικῆς ἀναλύσεως· διότι τὰ ἐξαγόμενα των διαφόρων Εὐρωπαϊκῶν εἶνε ἀντιφατικά. Τὸ μόνον, ὅπερ σήμερον, λέγει ὁ κ. Χαντζάρας, δυνάμεθα νὰ γνωστοποιήσωμεν εἶνε ὅτι τὰ ὕδατα τῆς Κύθου περιέχουσιν ἰώδιον καὶ βρώμιον εἰς μεγάλην ποσότητα· διὸ καὶ ὁ διάσημος χημικὸς Λίβιχ θεωρεῖ τὰ λουτρά ταῦτα πολύτιμα καὶ ὑπέρτερα πολλῶν ὁμοίων τῆς Εὐρώπης διὰ τὴν ἀφθονον ποσότητα των δύο τούτων χημικῶν οὐσιῶν. Περιέχουσι δὲ καὶ σίδηρον εἰς μεγάλην ποσότητα, καὶ ἀνθρακικὸν ἀεὶ διαλυμένον καὶ εἰς ἐλευθέρῳ κατὰστασιν.

Ἐκ τῆς πηγῆς των *Ἀγ. Ἀναργύρων*, ἥτις κεῖται ἐντὸς τοῦ καταστήματος, ἀναβλύζει ὕδωρ διαυγές, ὑφάλμυρον καὶ ὑπόπικρον, ἔχον θερμοκρασίαν 32 βαθμῶν Ρεωμύρου, ἐκ δὲ τῆς τοῦ *Κακκάβου* ὕδωρ ὑπόθalon, σκωριόχρουν, ἄλμυρον καὶ πικρὸν, καταλείπον εἰς τοὺς ὄχτους καὶ τὰς δεξαμενάς ὑποστάθμην ἐρυθρὰν, καὶ ἔχον θερμοκρασίαν 44 βαθμῶν Ρεωμύρου.

Ἡ θερμοκρασία των πηγῶν μένει καθ' ὅλας τὰς ὥρας τοῦ ἔτους ἀμετάβλητος, μόνον δὲ περὶ τὸ ποσὸν παρατηρήθῃ αἰσθητῶς τις κατὰ τὴν πολυμυρίαν ἢ ἀνομυρίαν τοῦ ἔτους. Ὑπάρχει ὅμως ἀφθονος ποσότης διὰ τὴν χρῆσιν των λουμένων, τοῦ περιτεύοντος δι' ὀχτοῦ βροντος εἰς τὴν ὁάλασσαν.

Ἡ ἱματικὴ δύναμις των λουτρῶν τῆς Κύθου εἶνε ἀναμφισβήτητος, κυρίως δὲ ἐπενεργοῦσιν ἱματικῶς ἐπὶ των ρευματισμῶν ἐν γένει, ἀρθρίτιδος, ἐπὶ παθήσεων γυναικείων, ἐπὶ νευραλγιῶν, καὶ ἐπὶ πολλῶν ἄλλων παθημάτων, οἷον χλωρῶ-

σεως, δερματολογίας, σιφιλιδος, ψαμμιάσεως, δερμικών νοσημάτων κτλ., άτινα άπαριθμοῦσιν αἱ τῶν κατὰ καιροῦς ἰατρῶν τῶν λουτρῶν ἐκθέσεις.

Ὁ χρόνος ὁ κατάλληλος πρὸς χρῆσιν τῶν λουτρῶν τῆς Κύνου εἶνε συνήθως οἱ μῆνες ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου μέχρι Σεπτεμβρίου, πολλάκις καὶ μέχρι Ὀκτωβρίου, ἐάν ὁ καιρὸς δὲν εἶνε ψυχρὸς· ὑπάρχουσι δὲ καὶ παραδείγματα ἰαθέντων διὰ τῆς χρήσεως τῶν λουτρῶν καὶ ἐν καιρῷ χειμῶνος.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ καταστήματος καὶ τῶν λουτρῶν ἐκτελεῖται κατὰ κανονισμόν τοῦ διευθυντοῦ ἐγκριθέντα τῇ γνυμοδοτῇ τοῦ Ἱατροσυνεδρίου τῇ 1873, ἐνθα διαγράφονται αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ ἱατροῦ διευθυντοῦ, τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, τῶν ἀσθενῶν, τὰ τῶν λουτρῶν κτλ. Κατὰ τὸν κανονισμόν τοῦτον (ἄρθρ. 34) ὁ διευθυντὴς τοῦ καταστήματος ὀρίζει ἐκάστῳ τῶν ἀσθενῶν τὴν ὥραν τῆς λούσεως, τὴν διάρκειαν αὐτῆς, τὸν βαθμὸν τῆς θερμοκρασίας καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ λουτῆρος. Ἐπιβάλλεται δὲ πρὸς τούτοις ἡ ὑποχρέωσις (ἄρθρ. 4) νὰ χορηγῇ τὴν ἱατρικὴν αὐτοῦ συνδρομὴν πρὸς πάντα ἐπιβαλλόμενον αὐτὴν πάσχοντα, καὶ νὰ διατηρῇ ἐν τῷ καταστήματι τὰ ἀναγκαῖοτερα φάρμακα, χειρουργικὰ ἐργαλεῖα καὶ πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖται πρὸς βοήθειαν τῶν πασχόντων.

Ἐν τῷ καταστήματι τῶν λουτρῶν ὑπάρχει καὶ τηλεγραφεῖον, λειτουργοῦν μόνον ἐν καιρῷ τῆς χρήσεως τῶν λουτρῶν.

Ἡ μετέβασις εἰς τὰ λουτρά γίνεται ἐκ Πειραιῶς κατὰ πᾶσαν Παρασκευὴν, ἐκ Σύρου δὲ κατὰ πᾶσαν Τετάρτην. Ὁ πλοῦς δ' ἐκατέρωθεν καὶ ἡ ἀποβίβασις καὶ ἐπιβίβασις γίνονται πάντοτε τὴν ἡμέραν. Εἶνε δὲ ἡ τε ἐπιβίβασις καὶ ἀποβίβασις εὐκόλος καὶ εἰς αὐτοὺς εἰ τοὺς παραλυτικούς, παρεχόμενης προθύμως καὶ μετὰ δεξιότητος τῆς ὑπηρεσίας ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ καταστήματος καὶ τῶν λεμβούχων Κυνίων.

Τροφὴν οἱ φοιτῶντες εὐρίσκουσιν ἄφθονον καὶ ἐκλεκτὴν· οὐ μόνον δὲ οἱ ἐντὸς τοῦ καταστήματος τρώγοντες, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐκτὸς οἰκοῦντες, ἐν τοῖς ἰδιωτικοῖς δωματίοις, εὐρίσκουσι πᾶν τὸ χρειώδες.

Ἡ ἐν γένει δὲ διατριβὴ ἐν τοῖς λουτροῖς Κύνου δὲν εἶνε πληκτικὴ, ὁπόταν μάλιστα ὑπάρχῃ μεγάλη συρροὴ φοιτητῶν, τὸ κλίμα εἶνε ὑγιεινὸν καὶ δροσερόν. Οἱ βουλόμενοι δὲ τῶν φοιτητῶν δύνανται νὰ ἐκδράμωσι καὶ μέχρι τῆς κομπολόως Κύνου, μίαν ὥραν ἀπεχούσης τῶν λουτρῶν, ἢ μέχρι τῆς ἐτέρας κομπολόως τῆς νήσου Σύλλακος, ἀποτελούσης ἴδιον δῆμον τὸν τῆς Δρυοπίδος, ἀπεχούσης τῶν λουτρῶν 2 ὥρας 30.

Καθόλου δ' εἰπεῖν τὰ καταστήματα τῶν λουτρῶν τῆς Κύνου εἶνε τὸ μόνον ἐντελὲς ὑδροθεραπευτικὸν κατὰστημα τῆς Ἑλλάδος, πληροῦν κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὲρ πᾶν ἄλλο τοὺς ὅρους, οὓς

ἀπαιτεῖ ἡ ἐπιστημονικὴ κατασκευὴ, συντήρησις καὶ χρῆσις τῶν τοιούτων ὑδροθεραπευτικῶν ἰδρυμάτων.

Α. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ

Ἡ ἐφημερίς, ὁ τύπος εἶναι σήμερον μεγάλη δύναμις ἐνεργείας, ῥήτωρ ἅμα καὶ τηλεγραφητής, χρονογράφος τὰ πάντα μανθάνων καὶ πανταχοῦ ὅπου εἰσδύει, αὐτὰ διακοινῶν, διὰ τῶν πολυαριθμῶν αὐτῆς ἀντιτύπων, ὡς διὰ μυρίων στομάτων.

Τί ἄρ' ἔστιν ὅτι ἦτο ὁ βίος τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων ἄνευ τῆς ἐφημερίδος; Προηγήθησαν περίοδοι πολιτισμοῦ, ἐκλιπόντος σήμερον, ἴσως δὲ μάλιστα καὶ κρείττονος καὶ περιεργότερου, ἀλλ' ὅμως οὐδέποτε αἰὼν τοῦ χάριτος, δυνάμενος νὰ παραβληθῇ πρὸς τὸν ἡμέτερον· ὥστε ὀρθῶς λέγεται, ὅτι καλὸς περὶ τύπου νόμος εἶναι ζωτικὸν ζήτημα διὰ πᾶν ἔθνος, διότι ἡ ἐφημερίς ἀποτελεῖ ἀπαραιτήτον στοιχεῖον τῆς κοινωνικῆς ἡμῶν ὑπάξεως, εἶναι τὸ νοσερὸν ὀξυγόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, καίτοι περιέχον καὶ ἀτμίδας ὀξειδίου ἀνθρακος ἐνίοτε.

Ὅπως δὴ ποτε ὁ παρισινὸς ἀπορροφᾷ τὸν ἀέρα τοῦτον ἀσμένως, ἐπιθυμῶν ὅμως ἀείποτε ἰδέας ἐτοιμούς, μορφὰς πλήρεις καὶ τελείας, μωρίας ἐπιτερεπείς, ἔστω καὶ ἐξευρημέναις.

Οἱ λόγιοι ἐκεῖνοι, οἱ ἄνευ μονίμου στέγης, ἔχουσι πάντοτε ὥραν τινὰ ἀφιερωμένην εἰς τὰ ὀρεκτικὰ ποτὰ καὶ τὰς διαλέξεις, τὴν ὥραν τοῦ ἀψιθίου, σημαίνουσιν ἀκριβῶς ὅταν οἱ διανομεῖς, φέροντες ἐπὶ κεφαλῆς στοιβάδας νεοτυπῶτων ἐφημερίδων, διασχίζωσι προπετῶς τοὺς διαβάτας. Ἡ ὥρα αὕτη, ὀνομαζομένη ὥρα τῆς ἐφημερίδος, εἶναι μία τῶν παρισυνωτέρων ὥρων τοῦ παρισινοῦ βίου, εἶναι εἰδικὴ τις χρόνου στιγμὴ, ἐν ᾗ οἱ Παριῖσιοι λαμβάνουσιν ὅψιν ὅπως ἰδιόρρυθμον, ὅψιν ἐκτάκτου κινήσεως. Τοιαύτη τις ὥρα φοβερὰς κινήσεως ὑπάρχει καὶ ἐν Λονδίῳ, ὁπότε πᾶσαι αἱ ὁδοὶ τοῦ ἄστεος ὁμοιάζουσιν μυρμηκίῳ, ἂν διετάραξεν ἡ ἄκρα ῥάβδου διαβάτου τινὸς, ἡ ὥρα δὲ αὕτη εἶναι ἐνταῦθα ἡ ὥρα τοῦ ταχυδρομείου, καὶ οἱ διασχίζοντες τὸν λαὸν εἶναι παῖδες τραπεζικῶν ἢ ἐμπορικῶν οἰκῶν κρατοῦντες φακέλους ἐπιστολῶν καὶ εἰσορμῶντες διὰ μέσου τῶν ἀμαξῶν ταχεῖς ὡς οἱ ἵπποι.

Σημαίνει καὶ ἐν Παρισίοις ἡ ὥρα τοῦ ταχυδρομείου, ἀλλ' ὅμως ἐνταῦθα περιεργότερα, ὡς εἵπομεν, ἴσως δὲ καὶ χαρακτηριστικώτερα εἶναι ἡ ὥρα τῆς ἐφημερίδος. Ὅποια πυρετώδης τότε συνώθησις καὶ ἐνεργείας ἐπαύξεισις πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν! Ὅποῖος δὲ ἀγὼν διὰ τοῦ ἀγκῶνος, ἔστι δ' ὅτε καὶ διὰ τοῦ γρόνθου πέριξ τῶν κιοσκίων, ὅπου πωλοῦνται αἱ ἐφημερίδες, ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν μεγάλων συμβεβηκότων πρὸς ἐπίτευξιν ἐνὸς φύλλου! Ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς κοιναῖς ἡμέραις ἀείποτε κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ἡ ἀγορὰ παριστᾷ

χαρκτηῖρα ὅπως διάφορον τοῦ συνήθους· θὰ ἔλεγε τις, ὅτι δι' ἡλεκτρικῆς βλαστήσεως φύονται λευκὰ φύλλα ἐν ἀκαρεῖ ἐπὶ τῶν δακτύλων, ὅσα δι' ὅλου τοῦ ἔτους πράσινα φύλλα ἐπὶ τῶν δένδρων· φακέλλοι χάριτος ὄζοντος τυπογραφικῆς μελάνης ἐπισοιβάζονται ἐντὸς τῶν κιοσκίων, καὶ οἱ μὲν πωληταὶ ἐξελίσσουσι καὶ ἀναδιπλοῦσι τὰς ἐφημερίδας, οἱ δὲ ἐκ τοῦ τυπογραφείου φέροντες αὐτάς, διατρέχοντες τὰ πεζοδρόμια, ἵστανται παρὰ τὴν θύραν ἐκάστου κιοσκίου, ὡς μετὰ ταῦτα δανάπτων τοὺς φανοὺς ἀπέναντι ἐκάστου στομίου φωταερίου. Τοῦτο δὲ γίνεται καὶ πρωτὶ καὶ ἐσπέρας.

Ἐν ὥρᾳ χειμῶνος κοιμῶνται εἰσέτι οἱ Παριῖσιοι, ὁπόταν πρὸ τῆς ἡμέρας, περὶ τὴν πέμπτην ὥραν τῆς πρωῒας, ἐξέρχονται τὰ φύλλα ἐκ τῶν πιστηρίων, καὶ ἐφημεριδοπῶλαι τῶν περιχώρων ἀναμένουσι ῥιγούντες εἴτε πρὸ τῶν θυρῶν τῶν τυπογραφείων εἴτε ἐξώθεν κεντρικοῦ τινος πωλητηρίου, τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἐφημερίδων, ὅπως κομίσωσι ταύτας εἰς τοὺς πελάτας αὐτῶν ἐγκαίρως, ὁ δὲ χειμέριος ὄρθρος βλέπει διερχόμενας ἐπὶ τῶν παγερῶν ὁδῶν ἀμαξίας κηπουρῶν, ἐν αἷς λαμβάνουσι θέσιν οἱ ἐφημεριδοπῶλαι οὗτοι, ἀποκομιζούσας οὕτω τυπωμένα γράμματα, ἥτοι τροφὰς τοῦ πνεύματος, εἰς τὰ περίχωρα, ἀπὸ πρῶτον ἐκόμισαν ἐκεῖθεν λαχανικά, ἥτοι τροφὰς τοῦ στομάχου, εἰς τὰ λαχανοπωλεῖα τῶν Παρισίων.

Καὶ τινες τῶν ἐφημεριδοπωλῶν τῶν ἀποκέντρων συνοικιῶν τῶν Παρισίων, ἔχοντες πωλητήρια εἰς τὰς ἄκρας τῶν προαστείων, προσέρχονται πρὸ τῆς ἡμέρας εἰς τὰ τυπογραφεῖα ἐνθα ἐκδίδονται αἱ ἐφημερίδες. Οἱ διανομεῖς λαμβάνοντες ὀγκῶδεις φακέλλους τρέχουσι πρὸς διανομὴν εἰς τὰ κενὰ κιοσκία, ἐν οἷς ἀνοίγοντες διὰ κλειδῶν παρεισάγουσι στοιβάδας τῶν νεοτυπῶτων τούτων φύλλων, ἀκριβῶς ἀφ' ἧς ὥρας τῆς πρωῒας ὁ μὲν ἀρτοπώλης ἐναποτίθῃσι τὸν ἄρτον, ἡ δὲ γαλακτοπώλις ἐγκαθίσταται μετ' ἐμπλέων κρατήρων εἰς τὴν ὁδόν· ἐπιστρέφοντες δὲ βραδυτέρων λαμβάνουσιν αὐτόθεν τὸ ἀντίτιμον τῶν φακέλλων, δὲν ἐπανέρχονται δὲ εἰς τὸ κεντρικὸν αὐτῶν γραφεῖον, πρὶν πίωσι καὶ ἕνα ποτηράκι γηστικάτα, καθὼς λέγουσι, διὰ τὴν ὑγείαν.

Ὑπάρχουσιν ὡς ἑγγιστα 1500 πωληταὶ ἐφημερίδων ἐν Παρισίοις, ὧν ὀλίγοι μὲν, οἱ καθ' ὁρῶν, ἔχουσιν εὐαριθμούς ἀγοραστὰς, ἔστι δ' ὅτε ἀγνοοῦσι καὶ τὴν ἐκδοσιν ἐφημερίδων πολλῶν, ὀλίγον δὲ καὶ τὰς ὁρέξεις τοῦ κοινοῦ ἐννοοῦντες δὲν κερδίζουσι πλεόντερά τῶν δύο φράγκων καθ' ἐκάστην· ἀλλ' ὅμως πλεῖστοι ἄλλοι δραστηρίως καὶ νοημόνως ἐργαζόμενοι ἀπολαμβάνουσιν εἰκοσι μέχρως εἰκοσιπέντε φράγκων κέρδος ἡμερησίον, τινὲς δὲ μάλιστα, ὡς οἱ κατέχοντες τὰ κιοσκία κεντρικῶν τινῶν διόδων, καὶ μέχρι πεντήκοντα φράγκων· εἰς πολλὰ δὲ τῶν κιοσκίων τούτων ὁ πράγματι κύριος μόνον καθ' ὠρισμένης ὥρας ἐμφανίζεται, ἀφίνων εἰς τὴν θέσιν του γυναῖκα τινὰ

ἵνα ἐνεργῇ τὴν πώλησιν. Ἐκαστον κιοσκίον ἔχει ἰδίαν πελατεῖαν, τὸ δὲ περιεργότατον, ὅτι ἐν τῇ καθημερινῇ πωλήσει ὀλίγα τυχερὰ παρουσιάζονται· διότι πανταχοῦ σχεδὸν μόνον οἱ τακτικοὶ λεγόμενοι συνδρομηταὶ ἀγοράζουσι καθ' ἐκάστην ἐκ τοῦ αὐτοῦ μέρους εἴτε ἐξ ἀνάγκης εἴτε ἐκ συνηθείας διερχόμενοι, ἐπειδὴ ὁ Παρισινὸς εἶναι πιστότερος ἢ ὅσον νομίζεται εἰς τὴν ἀπαξ ὑπ' αὐτοῦ τμηθεῖσαν αὐλακα.

Πάντες οὗτοι οἱ ἔμποροι πωλοῦσιν ἐντὸς ὀλίγων ὥρων τὰς καλὰς ἐφημερίδας, ἥτοι τὰς μάλιστα τῶν ἄλλων ἀγοραζόμενας, καὶ ἐξακολουθεῖ ἡ πώλησις ἀπὸ τῆς ἐβδόμης ὥρας τῆς πρωῒας μέχρι μεσημβρίας, καὶ ἀπὸ τῆς πέμπτης μέχρι τῆς ἐβδόμης τῆς ἐσπέρας. Ὅσω δὲ ταχύτερον πωλοῦνται αἱ ἐφημερίδες, τόσον μικρότεροι στοιβάδες αὐτῶν εὐρίσκονται ἐκτεθειμέναι ἐπὶ τῶν θέσεων· ὥστε εὐκόλως καὶ ἀλανθᾶστως μάλιστα διαγινώσκειται ἐκ τοῦ ὅγκου τῶν διαφόρων στοιβάδων τίνων ἐφημερίδων πωλοῦνται πλεόντερά ἀντίτυπα.

Τῆς δὲ φυσιολογικῆς καταστάσεως τοῦ ἀγοραστοῦ, ἂ! πόσον ὠραία θὰ ἦτο ἐπιδέξιός τις περιγραφῇ! Εἶναι ἀγοραστής, ὅστις τακτικῶς, ἐν ὠρισμένη ὥρᾳ, προσερχόμενος εἰς τὴν θύραν τυπογραφείου τινὸς ἀγοράζει τὸ φύλλον ἔτι κἀθυρον, μόνον δὲ τὸν ἀριθμὸν παρατηρήσας, ἀπέρχεται ἀρκούμενος, ὅτι ἔχει ἐν τῷ θυλακίῳ ἐφημερίδα πρωῒμον· οὗτος εἶναι ὁ προγεύστης, ἥτοι τῶν πρώτων ἐκδόσεων φίλος, καὶ μόλις τὴν ὀγδόην ὥραν, μετὰ τὸ ἐπιδόρπιον, ἴσως δὲ καὶ πολλάκις τὴν ἐνδεκάτην κατακλινόμενος ἀναγινώσκει τὴν ἀπὸ πρωῒας ἀγορασθεῖσαν ἐφημερίδα, ἀείποτε ὅμως μετὰ τῆς ἀράτου ἡδονῆς, ὅτι αὐτὸς ἦψατο τοῦ φύλλου πρῶτος τῶν ἄλλων. Ἄλλος δὲ τις ἀγοραστής, ἐξ ἰδίας ῥοπῆς, ἀγοράζει μόνον ἐφημερίδα, ἧς συμμερίζεται τὰς ἰδέας ἢ ἀγαπᾷ τὸν τρόπον τῆς διατάξεως τῶν ἄρθρων, ἔστι δ' ὅτε καὶ τὸ τυπογραφεῖον ἐνθα ἐκδίδεται· ἐν τῇ ἐφημερίδῃ ταύτῃ εὐρίσκει εὐκόλως ὅ,τι θέλῃ νὰ ἀναγνώσῃ, τὰ αὐτὰ δὲ κατὰ λέξιν πράγματα δὲν ἀρέσκειται ἀναγινώσκων ἐν ἄλλοις φύλλοις. Τοῦναντίον δὲ ἄλλος τις ἀγοραστής εὐχαριστεῖται παραβάλλων καὶ συγκρίνων τὰς διαφόρους γνώμας τῶν ἐφημερίδων, ὅπως κρίνῃ δριστηνῶς περὶ τοῦ πράγματος, καὶ διαφέρει κατὰ πολὺ τοῦ προγεύστη, εἶναι ἀπληστος καὶ ἀδιδράχτος ἀναγνώστης.

Κυρίως δὲ τὸ θέρος, ἐν τοῖς σταθμοῖς τοῦ σιδηροδρόμου, κατὰ τὴν ὥραν τῶν τελευταίων ἀμαξοστοιχιῶν, παρατηροῦνται αἱ διαφοραὶ αὗται.

— Δὲς μοι τὴν τάδε ἐφημερίδα! φωνάζει πνευματικῶς.

— Ἐπωλήθη. Θέλετε ἄλλην τινὰ, τὴν τάδε;

— Ὅχι! ποτὲ δὲν ἀναγινώσκω εἰμὴ ταύτην.

Ἄλλος τις καταφάνει.

— Δός μοι τὰς ἐφημερίδας τῆς ἐσπέρας.
— Ποίως;
— Ὅλας! ὅλας ὅσας ἔχεις.

Οὗτος δὲ, ὡς ὑπὸ ἀναγνωστικῆς βουλίας κατεχόμενος, λαμβάνει καὶ συμπύσσει ταύτας, πληροὶ τὰ θυλάκιά του, καὶ οὕτω φεύγει ἔχων ὅσας ἐφημερίδας δὲν δύναται νὰ ἀναγνώσῃ.

Ἡ ἐφημερίς εἶναι βεβαίως τὴν σήμερον, καθὼς ἔλεγεν ἡ κυρία Σάνδη, ἡ μεγίστη τῶν διανοητικῶν καὶ κοινωνικῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου. Ἀλλ' ὅμως ὁ Βαλζάκ ἐν τῇ περιήμῳ αὐτοῦ *Μοιρογραφία* περὶ τοῦ παρισίου τύπου, μελέτη ὀλίγιστα γνωστῇ, ἥτις ἐδημοσιεύη μετὰ μικρῶν γελοιογραφικῶν διὰ τοῦ περιοδικοῦ, ὑπερ ἔφερε τίτλον *Μεγάλη Πόλις*, λέγει ῥητῶς κατὰ τῶν συγχρόνων ἐφημεριδογράφων παρωργισμένος. «Ἀξίωμα: Ἐὰν ὁ τύπος δὲν ὑπῆρχε, περιττὴ ὁ ἦτο ἡ ἐφεύρεσις αὐτοῦ».

Κατ' αὐτὸν δ' ἐφημεριδογράφος, ὁ κουφολόγος, ὁ νεολόγος, ὡς λέγει, εἶναι γένος φαρμακωπότερον τῆς ἐμπίδος, βεβαίως δὲ ὅτι ὁ Ἀβδούλ Καδὲρ ἔλεγε ποτε πρὸς τινὰ τῶν Γάλλων στρατηγῶν, ἐρωτῶντα τίνι τρόπῳ οἱ Ἀραβες ἐμάνθανον τὰς κινήσεις τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ. «Καὶ ὅμως κατασκόπων δὲν εἶχον χρεῖαν, ἐπειδὴ τὰ πάντα ἀνεγίνωσκον εἰς τὰς γαλλικὰς ἐφημερίδας!» Αὕτη μόνη ἦτο κατὰ τὸν Βαλζάκ ἡ χρησιμότης τοῦ γένους τούτου τῶν λογίων, τῶν ἐφημεριδογράφων.

Καὶ ὅμως ἡ ἐνεστώσα δύναμις τοῦ τύπου ὅλ' ἀκατέμεικτα τὸν Βαλζάκ καὶ ὁ προσκάλει χαρμολύπῃ παρ' αὐτοῦ κραυγὰς, ὅστις ἦτο μέγας φίλος τῆς ἰσχύος καὶ εἶχε μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ ἐκσφενδονῇ τὴν διάνοιάν του εἰς τὰ τετραπέρατα· οὕτω βεβαιούσιν καὶ περὶ Ναπολέοντος ἐν τῇ Ἀργίᾳ Ἑλένη, ὅτι ἐπληξέ τὸ μέτωπον, μαθὼν περὶ τῶν ἀτμοπλοίων τοῦ Φούλτωνος· διότι κατὰ τὸν Βαλζάκ καὶ ὁ τύπος εἶναι ἀτμόπλοιοι διαπορευόμενοι τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας· ὥστε καὶ ὁ συγγραφεὺς τῆς ἀνθρωπίνης κομωδίας, παρορμώμενος ὑπὸ τῆς παντοδυναμίας τῆς υπερμεγέθους καὶ παμφάγου ταύτης μηχανῆς, τοῦ τύπου, ἐὰν ἔζη σήμερον, βεβαίως ὅλ' ἐγίνετο δημοσιογράφος, σατυριστής, ἐπικριτής. . .

Τίς κυβερνᾷ σήμερον; ἡ κοινὴ γνώμη. Τί δὲ τὸ ὄργανον τῆς κοινῆς γνώμης; ἡ ἐφημερίς. Τόπον εἰς τὴν ἐφημερίδα, διότι εἰς αὐτὴν ἀνήκει ὁ λόγος. Αὕτη λειοτριβεῖ καὶ κοσμιεῖ τὰ ζητήματα πρὶν οὐδὲ τὸ βῆμα λαλήσῃ· αὕτη εἶναι ὁ πρόδρομος καὶ ὁ πρόσκοπος πάσης συζητήσεως· περὶ παντὸς ζητήματος αὕτη πρώτη φέρει τὰ ἐπιχειρήματα αὐτῆς, πάντες δὲ οἱ νόμοι διατυπῶνται πρῶτον ὑπ' αὐτῆς, καὶ ἔπειτα ψηφίζονται ἐν τῇ Βουλῇ.

Ἄλλοτε αἱ ἐφημερίδες δὲν ἦσαν ὁποῖα τὴν σήμερον· διότι βεβαίως πολὺ ἀπέχουσι τὰ πρὸ ἐ-

κατὸν ἐτῶν εἰς μέγεθος παλάμης φυλλάδια τῆς *Μυστικῆς Ἀληθείας*, καὶ ἡ εἰς μέγεθος περιγύρου πύλου ἐκδιδομένη τότε «Ἐφημερίς τῶν Παρισίων» ἀπὸ τῶν νῦν μεγάλων ἐφημερίδων, αἱ τινες συνθεόμεναι διὰ τηλεγραφικῶν συρμάτων καὶ τηλεφώνων — περὶ ταχυδρομικῶν περιττερῶν δὲν λέγομεν τίποτε — μετὰ τῶν κοινοβουλίων, μεταβιβάζουσιν εἰς ἐν μόνον αὐτῶν φύλλων εἰδήσεις ἐξ ὅλου τοῦ κόσμου. Ἄλλοτε ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς αὐτῆς, τῆς πόλεως, περὶ τῶν φιλοσόφων καὶ χορευτρίδων ἀπετέλουν ὅλον τὸ περιεχόμενον τῆς ἐφημερίδος, ἐνῶ σήμερον γίνεται λόγος περὶ πάντων, καὶ ὅμως δὲν λέγονται τὰ πάντα, οὐδὲ φαίνονται ἐπαρκῆ τὰ γραφόμενα· σήμερον ὁ τύπος κατέστη φοβερὸν ἐργαστήριον πληροφοριῶν, ἰδεῶν, εἰδήσεων, *λογόμυλος* ἀλέθων τὸ καθημερινὸν γέννημα, τὸν σῆτον καὶ τὴν αἶσαν, τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὸν μυλωθρὸν αὐτόν.

[Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ]

Δ**

ΑΙ ΦΥΛΑΚΑΙ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ

Συνήμιαι καὶ τίλοι· ἰδὲ σελ. 436.

Γ'

Ὁ δολοφόνος Χάκλερ. — Ἡ Βιέννα τῇ 6 π. μ. — Ἡ αὐτὴ τῶν πτωμάτων. — Προπαρκασκευαὶ θανάτου. — Ὁ Χάκλερ ἐν τῇ ἀγχόνῃ.

Ὁ Χάκλερ εἶχε δολοφονήσῃ τὴν μητέρα του! Τὴν αὐτὴν ἐσπέραν τῆς ἐπισκέψεώς μου ἔλαβον εἰδικὸν εἰσιτήριο ὅπως παρκαστῶ κατὰ τὴν ἀπαγχόνησιν τοῦ κακούργου τὴν ἐπιούσαν τὸ πρωτὶ. Ἐβίστα τοὺς δείκτας τοῦ ἐξυπνητηρίου μου εἰς τὴν 5 π. μ., ἀλλ' ἐξίπνησα πολὺ ἐνωρίτερον. Δικλογιζόμενος ὅτι ἐμελλον νὰ παρκασταθῶ μετ' οὐ πολὺ εἰς τὸν θάνατον ἀνθρώπου, ἡσθαιόμην τὴν κεφαλὴν μου συνταρακτομένην· συνεσφιγμένην δὲ ἔχων τὴν καρδίαν κατέβην ἀκούσας ἰσταμένην παρὰ τῇ θύρᾳ μου τὴν ἄμαξαν, ἣν ἀφ' ἐσπέρας εἶχον μισθώσει. Ὅταν ὁ θάνατος διέρχεται τόσον πλησίον σου, ἡ παγερὰ ἀναπνοή σου σοὶ ἐμποιεῖ φρίκην.

— Εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ Ἀλσερ, εἶπον εἰς τὸν ἄμαξηλάτην ῥιπτόμενος εἰς τινὰ γωνίαν τῆς ἀμάξης.

Διήλομεν ἔμπροσθεν τῆς μητροπόλεως, ἥτις ὁμοιάζε πρὸς μέλανα βράχον πελώριον ὑπερκείμενον τῆς πόλεως. Ἡ διαφανὴς πλάξ ἐνδὲς τῶν ὠρολογίων αὐτῆς ἐδείκνυε τὴν ἔκτην ὥραν. Φανοί τινες τοῦ φωταερίου ἀνημμένοι ἔτι διέχεον λάμπεις ἐρυθρὰς, ὁμοίας πρὸς αἵματηρὰ δάκρυα, ἐπὶ τοῦ πυκνοῦ καὶ βαρέος μανδύου τῆς νυκτός· συρομένου ἔτι κατὰ γῆς. Ἡ πόλις εἶχεν ὕψιν σκυθρωπὴν καὶ ζοφερὰν ἐν τῇ νεκρικῇ αὐτῆς σιγῇ, ἐν τῇ μέσῳ τοῦ σκότους, ὑπερ ἐκάλυπτε πᾶσαν γωνίαν καὶ πᾶν κοίλωμα ὡς καπνὸς ἢ πυκνὴ δμίχλη. Ἐν τοσούτῳ σκιᾷ διέτρεχον κατὰ μῆκος τῶν οἰκιῶν ἀψοφητὶ ὡς ἀπέραντος σιερὰ φασμάτων ἐκ διαλειμμάτων ἐξαφανιζομένη ἐν τῇ σκό-

τει καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀναφανομένη εἰς τὸ φῶς.

Ἡ μακρὰ αὕτη σιερὰ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἐναλλὰξ σκιαζομένη καὶ φωτιζομένη κατηλύετο ὅπου καὶ ἐγώ.

Ἐμπροσθεν τῆς φυλακῆς τὸ πλῆθος συνεπυκνοῦτο κατ' ὀλίγον, καὶ ἐξωγοῦτο ὡς ποταμὸς ὑπερχειλίζων καὶ διασπάσας τὰ προχώματά του. Τὰ στίλβοντα ὅπλα τῶν στρατιωτῶν ἐχάρασσον ἐπὶ τῆς σκιᾶς λεπτὰς γραμμὰς ἀργυρᾶς, καὶ αἱ μακρὰι λόγχοι φωτιζόμεναι ὑπὸ τῶν ἀνακλάσεων τοῦ φωταερίου προσκάλουν ἀστραπὰς ἐν τῷ πυκνῷ σκότει τῆς νυκτός. Καὶ ἡ χιὼν ἐξηπλοῦτο πανταχοῦ ὡς ἀτελεύτητον σάβανον ὑπὸ τὸν βαρὺν ἐκείνον οὐρανόν, ὅστις ὁμοιάζε πρὸς κάλυμμα νεκρικοῦ φρετέρου.

Κίνησις παρὰξενος, ὅλως ἀσυνήτης, ἀντικαθίστη τὴν σκυθρωπὴν ἡρεμίαν, ἥτις συνήθως ἐπικρατεῖ ἐν τοῖς δικαστοῖς τῆς φυλακῆς. Τὰ ἐρρυθμα βήματα τῶν στρατιωτῶν, τὰ κατεσπυσμένα καὶ πυρετώδη βήματα τῶν δεσμοφυλάκων, οἱ ψιθυρισμοὶ τῶν ἐξωθεν ἐρχομένων ἐξυπνίζον διὰ μυστηριώδους καὶ πενθίμου τρόπου τὴν κοιμωμένην ἡχὴ τῶν ὀλογύμων ἐκείνων τοίχων. Διεσρόμενος εἶδον τὸ κελλίον εἰς ὃ μετηνέχθη ὁ Χάκλερ, ἵνα διέλθῃ τὴν ὑστάτην αὐτοῦ νύκτα. Ἐπὶ τοῦ τοίχου ἐκρέματο Χριστὸς αἰμόρραντος ἐσταυρωμένος, ὁ δὲ κατὰδικος καλῆμενος πρὸ τραπέζης καὶ περιεστοιχισμένος ὑπὸ δεσμοφυλάκων περιέμενεν ἄναυδος καὶ κατεπτοημένος, οὐδὲ ὅπως προσέχων εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἱερέως. Οὐδὲ ἐδείξε καὶ τὴν φυσικὴν τῆς αὐτοσυντηρησίας ὁρμήν, ἣν δεικνύει τὸ εἰς τὸ σφαγεῖον ἀπαγόμενον ζῷον. Ζωὴ, θάνατος, τῷ ἦτο πρᾶγμα ἀδιάφορον. — «Ἡ-Οὐάλησα, εἶπεν εἰς τοὺς δικαστάς, νὰ σκοτωθῶ μόνος μου ὅταν μ' ἀνεκάλυψαν, ἀλλὰ ἐσυλλογίσθην ἔπειτα ὅτι σῆς ὅλ' ἐκάλυπτε καλλίτερά μου». Βλέπων τις αὐτὸν ἤθελε νομίσει ὅτι τὸ ὄν ἐκεῖνο ἔζη ἐν νάρκῃ ἐγκεφαλικῇ ὡς ἄνθρωπος, οὐ ὅ ἐγκέφαλος δὲν εἶνε ἄρτιος. Ἐδείπνησε κατὰ κόρον, ἀπεκοιμήθη ἡσυχῶς καὶ ἐγερθεὶς τῆς κλίνης ἔπιε καὶ ἐκάπνισε.

Ἡ αὐτὴ, ἐν ᾗ γίνονται αἱ θανατώσεις, ὀνομάζεται αὐτὴ τῶν πτωμάτων, συγκοινωνοῦσα πρὸς τὸ κελλίον τοῦ κατὰδικου διὰ μικροῦ διαδρόμου καὶ ἔχουσα σχῆμα στενοῦ τριγώνου. Κατὰ τὴν κορυφὴν τοῦ τριγώνου ὑψοῦται ἡ ἀγχόνη, οἱ δὲ θεαταὶ ἵστανται κατὰ τὴν βάσιν. Οὐδὲν θέαμα ὑπάρχει λυπηρότερον καὶ ἐλεεινότερον τῆς τριγώνου ἐκείνης αὐτῆς τῆς περιεσφιγμένης, οὕτως εἰπεῖν, μετὰ τῶν τριῶν ὑψίστων τοίχων ἐχόντων ὁπὰς σιδηροπράκτους, ἐφ' ὧν προσφύονται χεῖρες περιεργοὶ καὶ μορφὰ πελιδναὶ τῶν κατὰδικων.

Μετὰ θανασίμους βραδυτάτας ἀνέλαμψε τέλος ἡ ἡμέρα ὡς αἰσχυνομένη διότι ἐμελλε νὰ φωτίσῃ τὸ φρικαλέον ἔργον, ὑπερ μετ' οὐ πολὺ ἤθελεν ἐκτελεσθῇ μετὰ τῶν τριῶν ἐκείνων τοίχων. Στοῖχος στρατιωτῶν περιεκύκλου τὴν ἀγχόνην,

ἥτις ὑψοῦτο ἀπειλητικῇ ἔμπροσθεν τῶν ῥυπαρῶν τοίχων ὡς τὸ ἀπαίσιον σχῆμα τοῦ δένδρου τοῦ ἐγκλήματος.

Σημαίνει ἡ ἐβδόμη παρὰ τέταρτον, καὶ ἔλαφρὸς ψιθυρισμὸς τῶν συνδικαζομένων ἀνθρώπων διαδίδεται ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον. Αὐθωρεὶ ἐφάνη καὶ ὁ δῆμιος μετὰ τῶν τριῶν βοηθῶν του, ὁμοιάζων πρὸς μεταπράτην ἐνδεδυμένον τὰ ἐορτάσιμά του. Οἱ δύο τῶν βοηθῶν ἦσαν νεώτατοι, ἀγένειοι ἔτι, ὁ δὲ τρίτος ἐρυθρὸν ἔχων τὸν πυκνὸν πώγωνά του, μόνος αὐτὸς ἐφάνετο ὁποῖον εἶχεν ἐπάγγελμα.

Ὁ δῆμιος ἐξήτασε τὴν ἀγχόνην καὶ διὰ τοῦ δακτύλου ἐδείξε μέχρι τίνος σημείου ἔπρεπε νὰ ὑψωθῇ ὁ κατὰδικος· ἔπειτα δὲ ἐξαγαγὼν συλλογὴν σχοινίων ἐκ μέλανος σακκιδίου, ὅπερ ἐκράτει τις τῶν βοηθῶν, ἐξελέξατο ἐν καὶ τὸ ἔθισεν ἐπὶ τῆς βαθμίδος παρὰ τὴν βάσιν τῆς ἀγχόνης, ἔτερον δὲ σχοινίον μικρότερον ἔχωσεν ἐν τῇ θυλακίᾳ του.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν προκαταρκτικῶν τούτων ἐργασιῶν ἐξήγαγε τὸ ὠρολόγιόν του, καὶ ἰδὼν ὅτι ἤγγικεν ἡ ὥρα, ἐνευσεν εἰς τοὺς βοηθοὺς του ἐν ᾧ ταυτοχρόνως ἐσήμαιναν ἡ ὀγδόη. Ἀνοίγεται τότε ἡ ἐνδοτέρᾳ θύρᾳ τῆς αὐλῆς, καὶ ὁ Χάκλερ συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς δικαστικῆς ἐπιτροπῆς, τοῦ πνευματικοῦ καὶ τοῦ ἀρχιφύλακος ἐμφανίζεται ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς κλίμακος, τεταμένον ἔχων τὸν τράχηλον, τὸ βλέμμα ἀτενές, κρατῶν σταυρὸν διὰ τῶν συνεσπασμένων χειρῶν του· καταβαίνει τὰς τρεῖς βαθμίδας τῆς κλίμακος βήματι στερεῷ καὶ ἀσφαλῆ, καὶ ἵσταται ὑπὸ τὴν ἀγχόνην. Ἡ ὄψις τοῦ ἦτο ὥσπερ σουδαρίου, θρόμβοι δὲ ἰδρωτὸς κατεκυλίωντο ἀπὸ τῶν κροτάφων κατὰ τῶν παρειῶν του, τὰ δὲ βλακώδη καὶ μοχθηρὰ βλέμματά του περιστρέφοντο μετ' ἀπαθείας κτηνώδους ἐπὶ τοῦ δημίου, ἐπὶ τῶν βοηθῶν, ἐπὶ τῶν στρατιωτῶν, ἐπὶ τῶν δικαστῶν.

Ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς προύχρησε τρία βήματα καὶ παρὰδίδων τὸν κατὰδικον εἰς τὸν δῆμιον εἶπε· «Παραδίδω κατὰδικασμένον εἰς τὸν δι' ἀγχόνης θάνατον· ἐκτελέσατε τὸ καθήκόν σας».

Ὁ δῆμιος προσέκλινε, τὰ δὲ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ὑπεχώρησαν ὀλίγον. Ἐπειτα ὁ δῆμιος ἐκτείνας τὴν χεῖρα συνέλαβε τὸν κατὰδικον, ὃν ὁ πνευματικὸς ὑπεβόησε διὰ τῶν παραμυθητικῶν αὐτοῦ λόγων.

Οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον τρόμον ἐξεδήλωσεν ὁ Χάκλερ· ὅτε δὲ οἱ βοηθοὶ ἤθελαν νὰ τὸν ἐκδύσωσιν αὐτὸς εἶπεν· «Ἀφήτατέ με, τὸ κάμνω μόνος μου». Καὶ μετὰ τῆς ἀπαθείας καὶ ἡρεμίας ἀνθρώπου ἐκδυομένου ὅπως κοιμηθῇ τὸν ὕπνον τοῦ δικαίου, ἐξεβύθη τὸν ἐπενδύτην του, τὸ περιεσπασμένον του καὶ τὸν λαιμοδέτην, καὶ τὰ ἀπέθεσεν ἐπὶ τῆς βαθμίδος τῆς ἀγχόνης. Χωρὶς δὲ νὰ ἐκστομίσῃ λέξιν, ἐπορεύθη καὶ ἔστη ὑπὸ τὴν

ἀρχόντην κλίνων τὴν κεφαλὴν ὀλίγον πρὸς τὸν ὠμόν. Ἀρ οὐ τῷ ἔδρασαν τὰς χεῖρας ὀπίσω, ὁ δὲ ἄριος περιέβαλε ταχέως τὰ γόνατα τοῦ καταδίκου διὰ σχοινίου, τῷ ἔδρασε τοὺς πόδας καὶ παρὰ ἡμᾶς οἱ βοηθοὶ ἀρπάσαντες αὐτὸν τὸν ἀνύψωσαν ταχέως, ὁ δὲ δῆμιος ἰστάμενος ἤδη ἐπὶ τῆς βαθμίδος ἐπέραςεν ἕτερον σχοινίον περὶ τὸν τράχηλον τοῦ Χάκλερ, ὅστις διὰ βιαιᾶς κινήσεως προσεπάθησε νὰ ἀπαλλαγῇ τοῦ βρόχου. Ἀλλ' ἤδη ἐταλιντεύετο ἐν τῷ κενῷ! Οἱ θεαταὶ ἀσθμαίνοντες, ἀναυδοὶ ἀνατινασόμενοι ὑπὸ ψυχρῶν φρικιάσεων καὶ ἀποστρέφοντες τὸ πρόσωπον, παρετήρουν τὸ κρεμάμενον ἐκεῖνο σῶμα, ὅπερ ἐχόρευε καὶ περιστρέφετο εἰς τὸ ἄκρον τοῦ σχοινίου.

Ὁ δῆμιος κύψας πρὸς τὸν ἀπαγχονιζόμενον ὤθησε βιαιῶς τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ στήθος ὡς θέλων νὰ διασπᾷ τὴν σπονδυλικὴν αὐτοῦ στήλην. Ἐκάλυψεν ἔπειτα τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τοῦ ἀντίχειρος καὶ τὸ πᾶν ἐξετελέσθη.

Ὁ Χάκλερ ὑπῆρξε ποτε ἐν τοῖς ζωσι. — Ἀνὰ τοὺς ἀέρας δὲ, ὑπεράνω τῶν στεγῶν, ἃς ὁ ἀνατέλλων ἥλιος ἐφώτιζε διὰ ζωογόνου μειδιάματος, βαρὺς ἀντήχησε κώδων βραδέως σημαίνων τὸ ἐπικηδεῖον, ἐν ᾧ τὸ συνηγμένον πρὸ τῆς φυλακῆς πλήθος θορυβῶδως συνεζήτει τὴν εἰς θάνατον καταδίκην τοῦ ἀπαγχονισθέντος.

Π. Ι. Φ.

ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΥΝΑΓΑΙΑ ΕΝ ΒΙΣΕΤΡΗ

Ἄλλοτε διὰ μακρῶν περιεγράφωμεν ἐν τῇ Ἐστία (Ἀριθ. 259) περίεργον ἑορτὴν δοθεῖσαν ἐν Βισέτρῃ, τῷ μεγάλῳ παρὰ τοὺς Παρισίους φρενοκαμείῳ, ἐν ᾧ εὐρίσκουσιν ἄσυχον πολυάριθμα ἀνθρώπινα ὄντα ἀτελῆ ἢ ὑπὸ τῆς φύσεως ἡδικημένα, οἱ παράφρονες, οἱ βλάκες, οἱ παράλυτοι, ἢ ἄλλως ἀνάπηροι. Ἐσχάτως πάλιν ἄλλη ἑορτὴ ἐτελέσθη ἐν αὐτῇ χάριν τῶν ἀτυχῶν ἐκείνων πλασμάτων, ὧν διὰ τοῦ τρόπου τούτου ζητεῖται ἡ πρὸς ὥραν καταπαύσις ἢ ἀνακούφισις ἀπὸ τῶν μαστιζόντων αὐτοὺς δεινῶν. Ἡ διεύθυνσις τοῦ καταστήματος διωργάνωσε μουσικὴν συναυλίαν. Τὸ εὐρὺ τετραγωνικὸν προαύλιον, ὅπου οἱ βλάκες ἢ ἐπιληπτικοὶ παῖδες ἀσχοῦνται συνήθως εἰς ἀτκήσεις γυμναστικὰς, εἶχε μεταβληθῇ εἰς αἴθουσαν συναυλίας μετὰ ἀναβάθρου κεκοσμημένου διὰ τῆς προτομῆς τῆς Δημοκρατίας καὶ διὰ τροπαίων ἐκ σημαίων.

Πεντακόσιοι παράφρονες, ἐπιληπτικοὶ ἢ βλάκες, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν φυλάκων αὐτῶν, ἐπλήρουν τὴν αἴθουσαν ἔμπροσθεν ἐκάθηντο τὰ μικρὰ ραχιτικὰ παιδία, ἢ ἡλίθια, τὰ μὲν μὲ δικαῖες ἐπὶ τῶν χειλέων μειδίαιμα, τὰ δὲ μὲ κρανία παράμορφα, ἐπιμήκη ἢ πεπιεσμένα, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρυθροὺς καὶ τὸ στόμα συνεσπασμένον· πλησίον αὐτῶν οἱ νέοι ὅσοι πάσχουσιν ἐπιληψίαν, καὶ ὀπίσθεν τὸ πλήθος τῶν παραφρόνων τῶν μᾶλλον ἐν ἡλικίᾳ.

Ὅτε κατὰ τὴν πέμπτην ὥραν μετὰ μεσημβρί-

αν ἀφίκετο ὁ διευθυντὴς τοῦ καταστήματος κ. Ventajol μετὰ τῶν ἱατρῶν Bourneville, Voisin καὶ ἄλλων προσώπων, νεανίαι περὶ τοὺς τριάνοντα ἐπιληπτικοὶ ἢ βλάκες, λίαν ἐπιτηδείως διευθυνόμενοι ὑπὸ ἐνὸς ἐξ αὐτῶν ἔχοντος βαθμὸν ἐπιμελητοῦ, ἐξετέλεσαν ἐν τῇ αὐλῇ διαφόρους τοιαυτὰς γυμναστικὰς ἀσκήσεις συνοδευόμενας ὑπὸ ᾠδῶν ἐν ῥυθμῷ ψαλλομένων. Πρὸς τὰς ἀσκήσεις ταύτας δεικνύουσι μεγάλην κλίσιν, καὶ τινες αὐτῶν ἀπέκτησαν ἤδη τοσαύτην ἐμπειρίαν, ὥστε καὶ νὰ βραβεύωνται εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς. Ἐκ τοῦ ἰστοῦ τῆς σημαίας αὐτῶν ὑπῆρχον ἀνθρωπινὰ τρία μετὰλλια, ὧν ἡξιώθησαν εἰς γυμναστικούς διαγωνισμοὺς τελεσθέντας ἐν τοῖς πέριξ.

Ἀμέσως μετὰ ταῦτα ἤρξατο ἡ συναυλία. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτῆς ἡ αἴθουσα τοῦ προαυλίου ἀντήχει ἐκ ζωηροτάτων εὐρημίων. Ἀμετρον ἡδονὴν ἠσθάνοντο οἱ δυστυχεῖς ἐκεῖνοι εἰς τὴν ἀκρόασιν τῶν διαφόρων μουσικῶν τεμαχίων, τινὰς δὲ τῶν ᾠοιδῶν ἐπανειλημμένως ἐκάλεσαν νὰ ἐπαναλάβωσι τὰ ᾄδόμενα. Ὑπῆρχον ὅμως καὶ οἱ μένοντες ὅλως ἀναίσθητοι εἰς τὴν ἑορτὴν, ὁ δὲ ἱατρὸς Voisin ἐδείκνυνεν εἰς τῶν ἀσθενῶν ἐκείνων, ὅστις ἐπὶ δύο ὁλόκληρα ἔτη οὐδ' ἄπαξ ἤνοιξε τὸ στόμα ἵνα προφέρῃ λέξιν τινὰ ἢ ἐλπίς τοῦ ἱατροῦ ἦτο ὅτι ἡ μουσικὴ θὰ τοῦ ἔλυσε ὀλίγον τὴν γλῶσσαν, ἀλλ' ὅμως παρέστη εἰς τὴν συναυλίαν χωρὶς οὐδὲ λέξιν νὰ εἴπῃ, ὅλως ξένος πρὸς τὰ περὶ αὐτὸν συμβαίνοντα. Οὕτε τὰ ᾄσματα, οὕτε τῶν ὀργάνων οἱ ἤχοι ἠδυνήθησαν νὰ τὸν ἐξεγείρωσι τοῦ ληθάργου.

Μεταξὺ τῶν ἀσθενῶν ἐδείκνυετο ὡσαύτως παιδίον τι μὲ κρανίον ἐπιμήκες καὶ μέτωπον πεπιεσμένον, τοῦ ὁποῦ ἡ μανία ἦτο κλίσις ὀρμέφυτος πρὸς τὸν φόνον. Τὸ παιδίον τοῦτο εἶνε ὅλως ἡλίθιον· τὴν δὲ μόνην ἀκτὴν νοημοσύνης, ἥτις φωτίζει τὸ πνεῦμά του, μετεχειρίζετο εἰς τὸ νὰ ζητῇ νὰ στραγγαλίσῃ τοὺς γείτονάς του. Τὴν προτεραιὴν τῆς συναυλίας εἰς τῶν φυλάκων τὰ ἐπρόφθασε καθ' ἣν στιγμὴν εἶχεν εἰσχωρήσει λάθρα παρὰ τινι τῶν συνοίκων του, οὗτινος εἶχεν ἀρχίσει νὰ περισφίγγῃ δυνατὰ τὸν λαιμόν. Ἡ μουσικὴ φαίνεται ὅτι κατορθώνει νὰ πραύνη αὐτὸ, εἰάν τις κρίνῃ ἐκ τῆς εὐφροσύνης ἐκφράσεως, ἥτις ἐκδηλοῦται ἐπὶ τῆς μορφῆς του ἅμα ὡς ἀκουσθῶσιν οἱ ἤχοι μουσικοῦ ὀργάνου.

Κατὰ τὴν συναυλίαν ἀπηγγέλλθησαν ποιήσεις, καὶ ᾄσματα ὥρα ἑκάστη ἐφάλησαν ὑπὸ ἐγκρίτων ἀοιδῶν, ἔληξε δὲ ἡ ἑορτὴ διὰ τινος παντομίμας, ἥτις εὐχαρίστησε μεγάλως τοὺς παράφρονες.

Ἐνεκα τοῦ ἐπικρατοῦντος ὑπερβολικοῦ καύσωνος φόβος ὑπῆρχε μή τις ἀσθενὴς πάθῃ προσβολὴν τῆς κατατροχούσης αὐτὸν νόσου. Ἐπὶ στιγμὴν μάλιστα μεγάλη κατέλαβε πάντας συγκινήσεις, ἀκουσθείσης κραυγῆς τινος εἰς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης, ὅπερ ἔκαμε τοὺς θεατὰς νὰ ἐγερθῶσι στρέφοντες ἐκεῖσε τὰ βλέμματα. Εὐτυχῶς ἡ κραυγὴ

προήρχετο ἐκ τινος παράφρονος, ὃν ἄλλος τις, ἰστάμενος ὀρθίως ἔμπροσθέν του, ἡμποδίζε νὰ βλέπῃ, διὰ τοῦ ἐφώναξε — «Κάτω», ὡς γίνεται συνήθως εἰς ὅλα τὰ θέατρα. Τρεῖς δὲ ἢ τέσσαρες ἐπιληπτικοὶ, οἵτινες ἔπαθον μικρὰν ἀδιαθεσίαν, ἀπήχθησαν ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν τῆς αἰθούσης.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ εἶνε ἄξιον νὰ ἀναγραφῇ ὅτι τὴν μέθοδον τῆς διὰ τῶν μουσικῶν διασκεδάσεων θεραπείας ἐφήρμοσε τὸ πρῶτον ἐν Βισέτρῃ ἐν ἔτει 1843 ὁ ἱατρὸς Leuret. Ἐκτοτε δὲ ἐγένετο δεκτὴ ἀπανταχοῦ ὅπου ὑπάρχουσιν ὅμοια καταστήματα. Ἐνταῦθα ἕκαστον τμήμα ἀσθενῶν δις τῆς ἐβδομάδος ἔχει μουσικὴν ἐν ἐκάστῳ δὲ τμήματι ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν γερόντων σχηματίζεται μικρὰ ὀρχήστρα, ἥς τὴν μουσικὴν συνοδεύουσιν οἱ παράφρονες ἄδοντες ἐν χορῷ.

Ἡ κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ὑπὸ τῶν ἀσθενῶν τῆς Βισέτρης γενομένη ἑνθερμος δεξιότης πρὸς τοὺς μουσικοὺς εἶνε ἀπόδειξις ὅτι δι' αὐτοὺς ἡ ἑορτὴ ἐκείνη ὑπῆρξεν ἀφορμὴ λίαν εὐαρέστων συγκινήσεων.

ΠΡΟΦΥΛΑΚΤΙΚὸν μέσον κατὰ τῆς ἀσθενείας ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΟΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΖΩΟΙΣ

Ἀξιολογώτατην ἀνακάλυψιν ἀνεκοίνωσεν ἐσχάτως εἰς τὴν ἐν Παρισίοις Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν καὶ εἰς τὴν τῆς Ἰατρικῆς ὁ διάσημος Γάλλος χημικὸς Pasteur. Πρὸ ἐνὸς σχεδὸν ἔτους ὁ Toussaint ἀπέδειξεν ὅτι ὁ ἴος τοῦ ἀνθράκος ὑποβλήθεις εἰς θερμοκρασίαν ἀνωτέραν τῶν 45⁰ καὶ ἐνοφθαλμισθῆς εἰς εἰς ζῶα, οὐ μόνον δὲν μεταδίδει αὐτοῖς τὴν νόσον, ἀλλὰ καὶ καθιστᾷ αὐτὰ ἀπρόσβλητα ὑπ' αὐτῆς.

Ὁ Pasteur ἐπαναλαβὼν τὰ πειράματα ταῦτα καὶ τροποποιήσας αὐτὰ ἐπεθεδείωσε τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἐξόχου τῆς Toulouse κτηνιάτρου. Ἠδυνήθη τῷ ὄντι, ἐνοφθαλμίσας ζῶα τινα διὰ τοῦ ἡραιωμένου ἰοῦ τοῦ ἀνθράκος, νὰ καταστήσῃ αὐτὰ ἀπολύτως ὑπ' αὐτοῦ ἀπρόσβλητα.

Τὰ πειράματα ἐγένοντο ἐν τινι ἐπαύλει πλησίον τοῦ Melun. Τὴν 5 π. Μαΐου ἐνοφθάμισαν 24 πρόβατα, 1 αἶγα καὶ 6 ἀγελάδας· ἕκαστον δὲ ζῶον διὰ πέντε σταγόνων ἰοῦ ἀνθράκος ἡραιωμένου. Τὴν 17 Μαΐου ἐνοφθάμισαν ἐκ νέου τὰ ζῶα ταῦτα δι' ἰοῦ ἀνθράκος μολυσματικώτερου τοῦ πρώτου, ἀλλ' εἰσέτι ἡραιωμένου. Τὴν 31 Μαΐου ἐνήργησαν λίαν μολυσματικὸν ἐνοφθαλμισμὸν, δι' οὗ ἐσκόπουν νὰ κρίνωσι περὶ τῆς δράσεως τῶν προηγηθέντων προφυλακτικῶν ἐνοφθαλμισμῶν. Πλὴν δὲ τῶν προφυλακτικῶν ἐνοφθαλμισθέντων 31 ζῶων, ἐνοφθάμισαν 24 ἄλλα πρόβατα, 1 αἶγα καὶ 4 ἀγελάδας, ἅτινα εἰς οὐδεμίαν εἶχον ὑποβληθῇ πρότερον προφυλακτικὴν θεραπείαν. Τὴν 2 Ἰουνίου, 48 ὥρας μετὰ τὸν διὰ τοῦ καθαροῦ ἰοῦ ἐνοφθαλμισμὸν, ἅπαντα τὰ προφυλακτικῶς ἐνοφθαλμισθέντα πρότερον ζῶα ἦσαν τελείως ὑγιᾶ· τούναντίον, ἐκ τῶν 29 ἄλ-

λων ζῶων, τῶν μὴ ὑποστάντων τὸν προφυλακτικὸν ἐνοφθαλμισμὸν, τὰ 24 πρόβατα καὶ ἡ 1 αἶγα ἀπώλοντο, αἱ δὲ ἀγελάδες δὲν ἀπεβίωσαν μὲν, ἐνόσησαν ὅμως βαρέως. Ὅθεν εἶναι ἤδη ἀποδεδειγμένον διὰ τῶν λαμπρῶν τοῦ Toussaint καὶ τοῦ Pasteur πειραμάτων, ὅτι διὰ τῆς ἐξαραιώσεως τοῦ ἰοῦ τοῦ ἀνθράκος δυνάμεθα νὰ παρασκευάσωμεν προφυλακτικὸν κατὰ τῆς νόσου ταύτης μέσον.

Κατὰ τὸν Bouley οἱ κτηνίατροι τοῦ Lyon, Arloing, Cornevin καὶ Thomas ἐπειράθησαν ἐπίσης δι' ἡραιωμένου ἰοῦ, ἐνέσαντες ἐλαχίστην αὐτοῦ ποσότητα. Ἡ οὕτω δὲ κτωμένη πρὸς τὸν ἀνθράκα ἀνοσίᾳ ἐμμένει ἐπὶ πλέον τοῦ ἐνὸς ἔτους τοῦλάχιστον, καὶ εἶναι τοιαύτη ὥστε ἀποκτᾷ αὐτὴν ἐπίσης καὶ τὸ ἐμβρυον, οὗ ἡ μήτηρ ἐκτῆσάτο αὐτὴν.

Οἱ κτήποτε καὶ ἂν ἦναι τούτου ἡ ἐκείνου τοῦ πειραματιστοῦ ἡ ἐργασία εἰς τὰς ἀνακαλύψεις ταύτας, δὲν θὰ λησμονήσῃ τις ὅτι πρῶτος ὁ Pasteur σπουδάζων τὴν χολέραν τῶν ὀρνίθων ἐξερερε τὴν ἰδέαν ὅτι ἴος τις (un virus infectieux) δύναται νὰ ἐξαραιωθῇ τοσοῦτον, ὥστε ἐνοφθαλμιζόμενος νὰ κατασταθῇ μέσον προφυλακτικὸν (un virus vaccin).

Εἶναι πιθανὸν ὅτι ἡ γεωργία μεγάλην ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν τούτων ἀνακαλύψεων θὰ πορισθῇ ὠφέλειαν. Ὁ ἀνθράξ, οὗ ἕνεκα παρατηροῦνται ἔτι καὶ νῦν φοβεραὶ καταστροφαὶ εἰς τινὰ ποιμνία, δὲν θὰ εἶναι μετ' οὐ πολὺ εἰμὴ ἀπλὴ ἀνάμνησις εἰς τὴν γαλλικὴν δὲ ἐπιστήμην θὰ ὀφείλεται ἡ τιμὴ τῆς τούτου ἐξαλείψεως. Δέον νὰ εἴμεθα εὐγνώμονες ἐπὶ τούτῳ οὐ μόνον τῷ Pasteur, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς διὰ τῶν πειραμάτων αὐτῶν συντελέσασιν εἰς τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα.

Ἰσως μάλιστα ἡμέραν τινὰ ἐξευρεθῶσιν ἀνάλογοι προφυλακτικοὶ ἐνοφθαλμισμοὶ μέθοδοι καὶ δι' ἄλλας μολυσματικὰς νόσους, οἷα ἡ λύσσα, ἡ χολέρα, ὁ τύφος.

*Π.

ΠΑΝΘΥΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΛΒΕΤΙΑΣ.

Κατὰ τὴν ἐσχάτως δημοσιευθεῖσαν ἑκδοσιν ὑπὸ τοῦ γραφείου τῆς στατιστικῆς τῆς Ὁμοσπονδίας ὁ πληθυσμὸς τῆς χώρας ταύτης ἀνῆρχετο τὴν 30 Νοεμβρίου παρελθόντος ἔτους εἰς 2,831,787 κατοίκους. Τῷ 1870 οἱ κάτοικοι συνεποσύντο εἰς 2,655,011, τῷ 1860 εἰς 2,510,794, τῷ δὲ 1850 εἰς 2,390,116. Ἐπομένως ἐντὸς τριάνοντα ἐτῶν ἐγένετο αὐξήσις κατὰ 441,671, ἔξ ὧν ἀναλογεῖται κατὰ μέσον ὅρον 14,487 εἰς ἐκάστην ἐπαρχίαν (canton). Ἡ πόλις τῆς Βασιλείας, ἥτις ἐν ἔτει 1850 ἠρῆμει μόνον 29,555 κατοίκους, περιλαμβάνει νῦν 64,205· ἡ αὐξήσις αὕτη ὀφείλεται μάλιστα εἰς τὴν γειτονίαν τῆς Γερμανίας, ἐξ ἧς μέγας ἀριθμὸς προσφύγων ἦλθε καὶ ἀποκατέστη εἰς τὴν ἐλβετικὴν πόλιν. Καὶ αἱ ἐργασίαι

δὲ τῆς διατρήσεως τοῦ Σαιν-Γοθάρ συνετέλεσαν οὐκ ὀλίγον εἰς τὴν αὐξήσιν τοῦ πληθυσμοῦ τῶν ἐπαρχιῶν Uri καὶ Zug. Οἱ κάτοικοι τῆς Γενεύης ἀπὸ 63,000, ὅσοι ἡριθμοῦντο τῷ 1850, συνεπώθησαν τῷ 1880 εἰς 99,000.

Κατὰ τὰ δεδομένα ταῦτα ἡ ἐν γένει αὐξήσις τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλβετίας εἰς τὸ διάστημα τῶν τελευταίων τριάκοντα ἐτῶν εἶνε 5,5 κατὰ 1000 κατοίκους. Ἐκ τῶν Κρατῶν τῆς Εὐρώπης τρία μόνον ὑπάρχουσι παρουσιάζοντα κατωτέρην ἀναλογία — ἡ Βυαρρία 5,4, ἡ Ἰρλανδία 4,6, ἡ Γαλλία 2, 3 τοῖς χιλίοις.

Ὁ ἑλβετικὸς στρατὸς σύγκειται ἐξ 117,759 λογάδων ἀνδρῶν, διηρημένων εἰς ὀκτὼ κατηγορίας. Ἡ ἐθνοφυρορὰ περιλαμβάνει 92,736 ἐκ τούτων δ' ἐπεταί ὅτι ἡ Ἑλβετία δύναται ἐν ἀνάγκῃ νὰ παρατάξῃ 200,000 καλῶς ἡσυχασμένους στρατιώτας καὶ ἀρίστους σκοπευτάς. Μ.

ΤΟ ΨΕΜΑ ΚΙ' Η ΑΛΗΘΕΙΑ

Ἐκ τῶν τοῦ Βηλαρά.

Σὲ μιὰ ἐποχὴ ἀλλοτεσινῇ, ποῦ πονηρίαὶ καὶ δόλοι·
Τὸ κύρος εἶχαν δυνατὸ 'ς τὴν οἰκουμένην ὅλη,
Γιατὶ τὸ Ψεμα τολμηρὸ μὲ πλάνον εἶχε φτάσει·
Τὸν ἑαυτοῦ 'ς τῶν πολλῶν τὴ γνώμη νὰ θρονιάσῃ,
Μὲ παρρησία 'ς τὸ κοινὸ ὅπου ἤθελε νὰ τρέχῃ·
Ἐλευθερο, ἀνεμπόδητο, καὶ κύπο νὰ μὴν ἔχῃ,
Νὰ περπατῇ μὲ σοδαρὸ, μὲ περηφάνειας ἥθος,
Καὶ νὰ τρομάξῃ τῶν μικρῶν καὶ τῶν τρανῶν τὸ πλῆθος·
Νὰ βρίσκῃ χώρα 'ς ὅλοονους, παντοῦ συντροφεύμενο,
Σὲ κάθε σπῆτι ἀγαπητὸ καὶ περιποιημένο —
Ἡ μαύρη Ἀληθεία ἀπὸ καιροῦ καὶ χρόνια ἐξορισμένη,
Ἀπὸ τὸν κόσμον μισητὴ καὶ ὅζω ἀπ' αὐτὸν κρυμμένη,
'Σ ἀνήλιο τόπο, ἀνάμερον, καὶ σὲ πυκνὸ σκοτάδι,
Εἶχ' ἀποκάμῃ κατοικίαν μέσ' σὲ βαθὺ πηγάδι.
Μήτ' ἀπὸ κείθε ἐκόταγε νὰ βγῇ σὲ ἡμέρας φέξι,
Μὲ δίχως κίνδυνον ἀφουγκτο, χωρὶς βαρεὶα νὰ φαίξῃ.
Καὶ μέσα πάντα μοναχὴ 'ς τὸν πάτο σφαλισμένη,
Ἀπὸ τὸ φόβον ἄκοπα, σκληρὰ βασανισμένη,
'Αν ἐπιτύχαιεν καιρὸ τὴ νύχτα νὰ 'μπορέσῃ
Σὲ φίλου ἢ γνώριμου παλίου τὸ σπῆτι νὰ χωρέσῃ,
Τὴν συντροφιά τοῦ ἐχάιρονταν σιμαῖς μὲ τρύμου ζάλη,
Καὶ κλειόνταν γλῆγορ' ἀφαντὴ μεσ' τὴν κρυφίονα πάλι.
'Αλλὰ μονάξιας ἐρημικὰ παρόμοια νὰ ὑπομένη
Βαρέθηκε ὡς τὸ ὕστερο πολλὴ περιορισμένη,
Κι' ἀποφασίζει μὴν αὐτὴ ν' ἀφήνῃ τέτοιους τόπους
Νὰ πάη νὰ ζήσῃ ὡς ἄλλοτε μαζὴ μὲ τοὺς ἀνθρώπους.
'Οὐ τὸ πουντὸ λοιπὸν αὐτὴ σὲ σταυροδρόμῳ βγαίνει,
'Σ τὸν κόσμον φανερώνεται, 'ς τὸν κόσμον πάλι μπαίνει.
Μὲν ἐβουλήθη ὀλόγυμνη τὰ κάλλη καὶ ὀμορφιά της
Νὰ δείξῃ δίχως σκέπασμα, ὡς ἦταν μάθημά της·
Θαῖρ' ὅσοι ἀκόμα σῶζονταν καθὼς καὶ πρῶτα ὥραία,
'Ὅσων καὶ πρῶτα ποθητὴ καὶ ζηλεμένη νέα.
Τὰ νιάτα ὀγλήγορα περνᾶν, τὰ γηρατιά πλάκονουν.
Καὶ τοῦτα μὲν ἐφάνηκαν, ἡ χάρις τελειόνουν.
Καλοὶ, ἀγαπῶν, ποῦ διάβαιναν ὀχ' τὸ λαὸ κοντά της,
Μηδὲ ἐπεριεργάζονταν καθόλου τὴ θωριά της·
Κανεὶς δὲν καταδέχονταν μηδὲ νὰ τὴ 'ρωτήσῃ,
Μὲν βιαστικὰ τὸ δρόμο τοῦ τηροῦσε ν' ἀκολουθῇ.
Στέκει ἡ Ἀληθεία, καρτεραί 'ς τὴν ἄκρα ἀπορριμμένη,
Σὲ καταφρόνεις πολλῇ, ψυχρῇ καὶ παγωμένη.
Διαβαίνει ἡμέρα ὀλόκερη, κοντεύει νὰ νυχτώσῃ.
Καὶ δὲν εὐρέθη' ἀνθρώπος σὲ ταύτη νὰ ζυγώσῃ.
Κι' ἐκεῖ ποῦ διαλογίζεται, 'ς τὸ νοῦ της ἀποράει,
Μὲ κατασχύνῃ καὶ ἐντροπῇ τὸ τί ἐπαθε μετράει,

Τῆς φανερώνεται ὀμπροστὰ τὸ Ψεμα στολισμένο
Ἀπὸ πετράδια λογιαστὰ, καὶ 'ς τὰ χρυσὰ ντυμένο.
Πλαστὴ ἦταν ὅλη ἡ φορεσιὰ καὶ ἀπὸ γυαλὶ γιομάτη,
'Ὡς τόσο ἐφάνταζε πολὺ καὶ ἐγγλέει τὸ μάτι.

— Ὡ, καλημέρα σου ἀδελφὲ, τῆς λέει, καὶ τί κάνεις;
Ποῦ ἦσουν καιροῦς ὀπώλαιες, καὶ ποῦθε τώρα ἐφάνης;
'Αμ πῶς γυμνὴ ἔτσι ὀλότρελα, μονάχη τέτοιαν ὥρα
Σὲ δρόμου διάβα σὴν καὶ αὐτὸ, 'ς τὴ μέση ἀπὸ τὴ χώρα;
— Ἐδῶ γιὰ στέκω ὀχ' τὸ ταχὺ, τοῦ ἀπεκρίθη ἐκείνη,
Καὶ 'ς τὰ χαμένα ἐστάθηκα, τοῦ κάκου ἔχω προσμείνει
'Εκρίνα τάχατε καλὸ τὴν ἐρημικὴ ν' ἀφήνω,
'Στὸν κόσμον 'σὴν προτήτερα νὰ θῶ νὰ κατοικήσω·
Νὰ ἐλθῇσιν ἡθελῇσιν τοὺς μάταιους ἀνθρώπους,
Ποῦ 'ς τὴν ἀμάθεια κίτονται μὲ ταλαιπωρίας κόπους.
'Σ αὐτοὺς νὰ λάρψω καθαρῇ, τὴν πλάνη νὰ σκοπίσω,
Νὰ 'ξαιφθοῦν ἢ πρόβληψες καὶ τὰ κακὰ νὰ σβύσω.
Νὰ φέρω πάλι μάθησες, νὰ φέρω πάλι φῶτα,
Νὰ ὀδηγήσω τοὺς θνητοὺς εἰς τὸ κυλὸ, σὴν πρῶτα.
Τὸ μολογῶ, ἐπλανήθηκα 'ς τὸν ἄγνωστο σκοπὸ μου·
Καὶ καταφρόνια ἀνέλπιστα θωρῶ μὲ θαυμασμό μου.
Μικροὶ μεγάλοι μὲ μισᾶν, κανέναν δὲν μὲ οἶλει,
'Αν εἶμαι ἢ δὲν βρίσκομαι τελείως δὲν τοὺς μέλει,
Καὶ 'σὴν νὰ μ' εἶχαν ὀχρητὰ τὸ πρόσωπο γυρίζουν,
'Αλλ' ὡς καὶ οἱ φίλοι μου οἱ παλαιοί, καὶ αὐτοὶ δὲ μὲ
[γνωρίζουν.

Κι' ἂν κανενὸς ἀποκοτάω δυὸ λόγια νὰ 'μιλήσω,
Φεύγει μὲ πάτημα γοργὸ μηδὲ τηρεῖ ὀπίσω.
Νογῶ τὸ λάθο πῶκαμα, οἱ ἀνθρώποι δὲ μοῦ φταίγουν·
'Σ αὐτοὺς δὲ 'τύχαινε νὰ βγῶ ἢ γρηαὶ δὲν τοὺς ἀρέγουν.
— Δὲν εἶν' αὐτὸ ἀδερφούλα μου, ἐκεῖνο ποῦ πειράζει·
Τῆς λέει τὸ Ψεμα, ὡς τὸ φρονεῖς, καὶ ὁ νοῦς σου λογαριάζει·
Δὲν βλάδουν τὰ γεράματα, μὲν ἀφορμὴ καὶ αἰτία
Εἶν' τῆς στολῆς ἡ ἔλλαψι, δὲν εἶν' ἡ ἡλικία.
Γιατὶ νομίζουσιν οἱ πολλοὶ πῶς κάθε τι δὲν πρέπει
Μὲ δίχως κῆνα σκέπασμα καθέναν νὰ τὸ βλέπῃ.
'Εγὼ, πολὺ παλῆτο καὶ γεροντότερό σου,
Μὲ τὰ στολίδια ποῦ φορῶ φαντάζω νὰ νύστερό σου.
Καὶ ντιοῦμαι πάντα λογιαστὰ καὶ πάντα συγκαλλῶ.
Καὶ, πᾶσα ἡμέρα ἀλλοιωτικὸ, καινούρια νιάτα βγάζω.
Τὰ ὅζω ὀρέγεται καλὰ, 'ς ἐκεῖνα προσκολλιέται,
Τὰ μέσα δὲν παρατηρεῖ ὁ κόσμος, καὶ 'ς γελιέται.
Γιὰ τοῦτο ἐγὼ ἔχω ἀπέρας, γιὰ τοῦτο κυριεύω,
Γιατὶ ν' ἀρέσω καθενὸς ἀδιάκοπα γυρεύω.
Κι' ἔτσι παντοῦ προτίμησι, παντοῦ εὐρίσκω χώρα,
Καὶ κυβερνῶ, ὡς ὀρέγομαι, τὸν κόσμον ὡς τὴν ὥρα.
Νὰ παρῇσις τὸ κορμὶ λοιπὸν σὲ γύμνια τόση,
Συμπάθῃσέ με νὰ σοῦ εἰπῶ πῶς δὲν παρήταν γνώσι.
'Ὡς τόσο τὸ τί γέννηκε πλὴν δὲν μπορ' νὰ ξεγένη,
Κι' ἂς προσπαθῇσιν ὡς αὐτὸ ποῖς διορθωμὸς νὰ γένη.
'Ελὰ ἀδελφὲ, νὰ κάμωμε, σοῦ τάξω γιὰ καλὸ μας,
Μιὰ συμφωνία, ἂν ἀγαπᾶς, μὲ διάφορο κοινὸ μας.
Σὲ τοῦτό μου τὸ φῶρεμα καὶ οἱ δυὸ νὰ τυλιχτοῦμε,
Συντρόφοι πάντα ἀχώριτοι μαζὺ νὰ περπατοῦμε.
Τότες οἱ φρόνιμοι 'σὴν ἴδουν πῶς βρίσκομαι μὲ σέβνα,
'Απὸ χιτῆρι σου ὀαῖρὸν δὲ μὲ μισᾶν καὶ ἔμνεα.
Κι' ἐσένα πάλι οἱ τρελλοὶ νὰ σὲ θωροῦν μαζὶ μου,
Μετὰ χαρὰς σὲ δέχονται ἀπ' ἀφορμὴ 'δική μου.
'Σ τὰ ταῦτα ἡ Ἀληθεία ἐρέγοντας τὸ Ψεμα ἀγκαλιασμένη,
'Σ τὴ φορεσιὰ τοῦ ἐφάνηκε μὲ τοῦτο σκεπασμένη.
Κι' ἀφόντης ἀνταμώθηκε τὸ Ψεμα καὶ ἡ Ἀληθεία,
'Σ τῆς γῆς τὴ σφαῖρα ἐπληθύναν τὰ τόσα παραμύθια.
Τὰ παραμύθια ἐξιστορῶ, τοὺς μύθους ξεδιαλέγω,
Στολῶν τὸ Ψεμα ὅσο 'μπορῶ καὶ τὴν Ἀληθεία λέγω.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁλίγον μετὰ τὴν ἀνάρρησιν τοῦ Γαμβέττα εἰς τὴν προεδρίαν τῆς Βουλῆς συμπατριώτης τοῦ
1. Ὁ γαριέττατος οὗτος μῦθος χρησιμεύει ὡς πρόλογος εἰς τὴν συλλογὴν τῶν μύθων τοῦ Βηλαρά.

τις, γνωστὸς διὰ τὰς ἀντιδημοκρατικὰς ιδέας του, ἐρχεται εἰς ἐπίσκεψίν του.

— Κύριε πρόεδρε, λέγει πλησιάζων αὐτὸν, τὸ δμολογῶ εἰλικρινῶς, ἐρχομαι νὰ σὰς ἰδῶ, διότι ὁ ἄνεμος εἶνε πρὸς τὸ μέρος σας.

— Εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἐπίσκεψίν σου, ἀποκρίνεται γελῶν ὁ Γαμβέττα. Ἡξεύρω ὅτι οἱ ἀνεμοδείκται περιστρέφονται· ἀλλὰ τώρα βλέπω μὲ εὐχαρίστησιν μου ὅτι καὶ ταξιδεύουν.

Εἰς Μόναχον εἰσῆλθον ἐπ' ἐσχάτων ἡ χρῆσις τοῦ τηλεφώνου.

Κάτοικός τις τῆς πόλεως, φοβερὸς ζυθοπότης, ἄμα πληροφορηθεὶς τοῦτο παρουσιάζεται εἰς τὸν διευθυντὴν τῆς τηλεφωνικῆς Ἑταιρίας, καὶ ἐρωτᾷ ἂν εἰμποροῦν νὰ θέσουν εἰς συγκοινωνίαν τὴν κατοικίαν του μὲ τὸ βασιλικὸν ζυθοπωλεῖον.

— Ἀλλὰ, τοῦ παρατηροῦν, ἡ συγκοινωνία αὐτὴ δὲν δύναται νὰ σὰς προμηθεύσῃ ζύθον κατ' οἶκον.

— Τὸ ἡξεύρω, ἀποκρίνεται ὁ καλὸς Βυαρρὸς, ἀλλ' ἐκεῖνο ποῦ ζητῶ εἶνε νὰ ἀκούω ὅταν ὁ ἀνοίγουν νέον βαρέλι!

Τουρκικὴ παροιμία:

Ἐκ τῶν διαδίκων ὁ μὲν κερδίζων τὴν δίκην ἐξέρχεται τοῦ δικαστηρίου μὲ τὸ ὑποκάμισον, ὁ δὲ χάνων ἐξέρχεται γυμνός.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ὅπως ἐπὶ μακρὸν διάστημα τόπου ρύαξ ῥέει ἀταράχως οὐδὲν κώλυμα συναντῶν, οὕτως ἐν τοῖς ἀνθρώποις καὶ τοῖς ζώοις ἡ ζωὴ ῥέει ἀπαρτήρητος καὶ ἄνευ συνειδήσεως τῆς διαβάσεως αὐτῆς, ὅταν οὐδὲν ἀντιτίθεται εἰς τὴν θέλησιν. Ἀμα ὅμως ἡ προτοχὴ ἀφυπνισθῇ, σημείον ὅτι ἡθέλησιν περιεπλέχῃ που, ἢ προσέκρουσε. — Πᾶν ὅ,τι ἐπιπροσθεῖ εἰς τὴν θέλησιν ἡμῶν, πᾶν ὅ,τι διασταυρῶνται αὐτὴν, ἢ ἀνθίσταται, ὅ ἐστι πᾶν ὅ,τι εἶνε δυσάρεστον ἢ λυπηρὸν, τὸ αἰσθανόμεθα πάραυτα καὶ καθαρῶτα. Δὲν προσέχομεν εἰς τὴν υγίαν τοῦ ὅλου σώματος, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ ἄκρον σημείον, ὅπου τὸ ὑπόδημα ἐπὶ ἡμῶν ἐλαφρὸν, δὲν ἐκτιμῶμεν τὸ σύνολον τὸ εὐτυχὲς τῶν ὑποθέσεων μας, ἀλλὰ στρέφομεν τὸν νοῦν περὶ εὐτελεῖ τινα λεπτομέρειαν, διὰ τὴν ὁποίαν δοκιμάζομεν λύπην. — Ἡ εὐημερία λοιπὸν καὶ ἡ εὐτυχία εἶνε τι ἀρνητικόν, ὁ πόνος μόνον εἶνε θετικόν. (Schopenhauer).

*** Ἐν τῷ Κράτει, ἐν τῇ μεγάλῃ αὐτῇ τῆς κυβερνήσεως μηχανῇ, ὡς ἐν πάσῃ ἄλλῃ μηχανῇ, δὲν ἀρκεῖ νὰ κινῶνται καλῶς οἱ κύριοι μοχλοὶ ἀνάγκη νὰ ἔχωσι καλῶς καὶ νὰ κινῶνται καταλλήλως καὶ οἱ ἐλάχιστοι τροχίσκοι καὶ τὰ ἐλάχιστα μέρη τῆς μηχανῆς, καὶ τότε μόνον ἐν τῇ

συνόλῳ ἡ μηχανὴ στερεῶς καὶ μετ' ἀκριβείας κινεῖται καὶ θαυμαστὰ παράγει ἔργα. (Δ. Μαυροκορδάτος).

*** Ὁ ἀχάριτος ἀνὴρ πῖθος ἐστὶ τετρημένος, εἰς ὃν ἀπάσας ἀντλῶν τὰς χάριτας εἰς κενὸν ἐγχεῖς. (Λουκιανός).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

*** Ἐν τινι σχολῇ κολυμβητικῆς ἐν Βερολίνῳ ἐδοκιμάσθη ἐσχάτως συσκευή τις, ἣν ὁ φέρων, καὶ ἄπειρος ἐάν εἶνε τοῦ κολυμβᾶν, δύναται ἐπὶ μακρὸν νὰ ἐπιπλῇ τοῦ ὕδατος. Ἡ συσκευή αὕτη ἐλάχιστον ἀπαιτεῖ χώρον, καὶ δύναται τις ἀκόπως νὰ τὴν φέρῃ ἐφ' ἑαυτοῦ. Εἶνε δὲ ὑπενδύτης μεταξίνος, εἰς ὃν εἶνε προσαρτάμενοι τρεῖς θύλακοι ἐκ καουτσούκ, ἀνὰ εἰς εἰς ἐκατέραν πλευρὰν καὶ εἰς εἰς τὰ νῶτα.

Νέος μὴ ἔχων ἐλαχίστην γνῶσιν τοῦ κολυμβᾶν ἐξήφθη εἰς τὸ ὕδωρ φέρων τὸν ὑπενδύτην ἐν τῷ ἄμα δὲ τὸ χημικὸν μίγμα, ὅπερ περιέχουσιν οἱ θύλακοι μετεβλήθη εἰς ἀέριον ὅπερ ἐξώγκωσεν αὐτοὺς τόσον, ὥστε ἠδύναντο νὰ βραστάξωσι τὸ σῶμα τοῦ νέου ἐξέχον τοῦ ὕδατος, ἐνῶ τὴν κεφαλὴν ἐπεστήριζεν ἀνέτως ἐπὶ τοῦ θυλάκου τῶν νώτων. Ἡ ποσότης τοῦ ἀερίου εἶνε τοσαύτη, ὥστε οἱ θύλακοι μένουσι πλήρεις ἐξ αὐτοῦ ἐπὶ δύο ὅλας ἡμέρας.

*** Γυναῖκας δικηγόρους ἔχουσιν ἀπὸ πολλοῦ ἡδὴ αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς. Νῦν ἀπέκτησαν καὶ γυναῖκα συμβολαιογράφον. Εἶνε δ' αὕτη ἡ μίς Gillette, νεωστὶ διορισθεῖσα ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Κολομβίας. Ὁ διορισμὸς ἐγένετο ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας τῆς συστάσει τοῦ εἰσαγγελέως τῆς ἐπαρχίας κ. Riddle, ἐγγυηθέντος ὅτι ἡ μίς Gillette ἡσχολήθη μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας εἰς τὴν σπουδὴν τῆς νομοθεσίας καὶ ὅτι κέκτηται τὴν ἀναγκαίαν ἱκανότητα ὅπως ἐκπληρῇ τὰ καθήκοντα συμβολαιογράφου. Πρὸ τοῦ διορισμοῦ ἐρωτηθεὶς ὁ γενικὸς εἰσαγγελεὺς διεκήρυξεν ὅτι οὐδὲν ὑπάρχει ἐκ τῶν νόμων κώλυμα ὅπως γυναῖκες διορίζονται εἰς τὴν θέσιν συμβολαιογράφου.

*** Εἶνε γνωστὸν ὅτι παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς ἐπικρατεῖ ἔθιμον, καθ' ὃ ὁ Σουλτάνος πέμπει κατ' ἑτορὸς κάμηλον διὰ πολυτελῶν δώρων φορτωμένον εἰς τὸν ἐν Μέκκᾳ τάφον τοῦ προφήτου. Τῆς ἀποστολῆς προηγείται τελετὴ ὀρησκειτικὴ γινομένη ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἰδοὺ δὲ πῶς ἐφέτος ἐγένετο τὸ πρᾶγμα κατὰ τὴν ἐφημερίδα «Αὐγὴν».

«Τὴν νύκτα ἡ κάμηλος ἡ μέλλουσα νὰ μεταφέρει τὰ δῶρα τοῦ Σουλτάνου εἰς Μέκκαν κατεκλίθη ἐντὸς σκηνῆς ὀλοχρύσου, ὃ δὲ ὀρισθεὶς ἐπὶ τούτῳ Ἰμάμης ἀνεγίνωσκε μέχρι πρωῒας πλησίον αὐτῆς τὸ κοράνιον, καίων λιθανωτὸν καὶ διάφορα ἄλλα ἀρώματα. Τὴν ἐπισύσαν περὶ τὴν 4ην ὥραν ὁ ἀρχιεπισκοπὸς τῶν ἀνακτόρων Χαφίζ Βεχράμ ἄγας, συνοδευόμενος καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων εὐ-

νούχων τῶν ἀνακτόρων, μετέβη εἰς τὴν σκηνὴν, ἐν ᾗ κατεκλίνετο ἡ κάμηλος, καὶ ἐγείρας αὐτὴν μετὰ μεγάλου σεβασμοῦ, ἤγαγεν εἰς τὰ ἀνάκτορα, ἐνθα ἀφοῦ ἐξετέθη εἰς τὴν θέαν τῆς Α. Μ. ἀνετέθη εἰς τὴν ἐπιστάσιν τοῦ Μεχμέτ πασσᾶ, ὅστις μέλλει νὰ μεταφέρῃ αὐτὴν εἰς Μέκκαν. Ἐκ τῶν ἀνακτόρων ἐξήχθη ἡ κάμηλος μετὰ μεγάλης πομπῆς προπορευομένων πολλῶν ἱμάμιδων καὶ λοιπῆς ἐκλεκτῆς συνοδείας. Καθ' ὁδὸν παρετάχθησαν πρὸς τιμὴν πέντε τάγματα ἵππικου καὶ πεζικοῦ, καὶ ἀφοῦ ὁ μουεζίνης τῆς Α. Μ. ἀπήγγειλε, κατὰ τὰ νανομισμένα, ἔμπροσθεν τῆς καμήλου τὴν εὐχὴν «Ψψίστε βοήθει τὸν Σουλτάνον», ἡ συνοδεία ἔφρασεν εἰς τὴν ἀποβάθραν Διπλοκιονίου, καὶ ἐκείθεν δι' ἰδιαιτέρου ἀτμοπλοίου ἡ κάμηλος μετηνέχθη εἰς Χρυσούπολιν ἐν μέσῳ τῶν ῥιπτομένων κανονιοβολισμῶν.

Ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς ὑπάρχουσιν ἤδη, ὡς γνωστὸν, οὐκ ὀλίγαι γυναῖκες ἱατροὶ καὶ δικηγόροι. Μόνον γυναῖκες διπλωμάτας δὲν ἀπέκτησαν ἔτι ἡ εὐδαίμων ἐκείνη χώρα, ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν θὰ βραδύνῃ ἔτι πολὺ νὰ ἔλθῃ, ὡς δύναται τις νὰ συμπεράνῃ ἐκ τῶν ἐπομένων.

Κυρία τις, Bellah Sockwood, ἀνήκουσα εἰς τὸν δικηγορικὸν σύλλογον τῆς Νέας Υόρκης, βαρυνθεῖσα τὸ δικηγορεῖν, ἀπεφάσισε νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἐπὶ τοῦ παρόντος κενὴν θέσιν πρεσβευτοῦ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐν Βρασιλίᾳ. Ἀπηύθυνε λοιπὸν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν πρόεδρον κ. Garfield, ἐν ᾗ πρὸς ἄλλοις λέγει καὶ τὰ ἐπόμενα. «Οὐτε ὁ κίτρινος πυρετός, οὔτε ὁ πόλεμος, οὔτε ἡ πείνα, οὔτε σεισμοὶ δύνανται νὰ μὲ φοβίσωσιν. Ὡς τίτλον διὰ τὸν διορισμὸν μου προβάλλω τὴν βραθεῖαν γνῶσιν ἣν ἔχω τῶν ἐμπορικῶν συμφερόντων τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ τοῦ διεθνoῦς δικαίου. Τοὺς ἀγρίους συνείδησα ἤδη νὰ βλέπω, ὥστε δὲν μὲ ἐκπλήττουσιν. Ἐπὶ πᾶσι τὰ θέληγτρα γυναικὸς, ἥτις, νῆα ἔτι ὡς ἐγὼ, δὲν ἔχει χαρακτηριστικὰ ἄσχημα, καὶ ἐκ πείρας κέκτηται εὐρείας γνώσεις, δι' ὧν νὰ κοσμήῃ τὴν ὁμιλίαν της, εἰσὶ βεβαίως ἰσχυρὰ δύναμις εἰς τὰς σχέσεις αὐτῆς μετὰ ἡγεμόνος χώρας τινὸς ἢ μετὰ τῶν ἄλλων ἀντιπροσώπων τῶν δυνάμεων. Τελευταῖον δὲ ἔχω τὸ πλεονέκτημα νὰ γινώσκω κατὰ βάθος τὴν ἰσπανικὴν γλῶσσαν».

Ἰδοὺ πράγματι κυρία μὲ ἐξαιρέτους διαθέσεις· εἰς ἐν μόνον ὑπέπεσε σφάλμα ὅτι φαίνεται ἀγνοοῦσα ὅτι ἐν Βρασιλίᾳ δὲν ὁμιλεῖται ἡ ἰσπανικὴ, ἀλλὰ ἡ πορτογαλικὴ γλῶσσα.

Τὴν προΐαν τῆς 12 Ἀπριλίου ἔπεσεν ἐν Κατάνῃ μικρὰ ἐκ σιδηροῦχου ἄμμου βροχὴ διαρκέσασα μέχρι τῆς ἐπιούσης. Τὸ φαινόμενον τοῦτο εἶνε ἐπανάληψις τοῦ συμβάντος τὴν 31 Μαρτίου καὶ 10 Ἀπριλίου παρελθόντος ἔτους.

Διὰ τῆς ἀναλύσεως ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ κόνις συνέκειτο σχεδὸν ἐκ ψηγμάτων ἀνθρακικοῦ

σιδήρου ἐλαφρῶς ὠξειδωμένων. Τὰ ψήγματα ταῦτα, μορφῆς ἀκανονίστου, γωνιώδη ἢ σφαιρικά, εἶχον μέγεθος ἀπὸ 1—10 ἐκαστῶν τοῦ χιλιοστομέτρου.

Οἱ πλείστοι τῶν σφοδρῶν διαφοροῦσι περὶ τῆς καταγωγῆς ὁμοίων φαινομένων. Οἱ μὲν τούτων διατείνονται ὅτι θρεῖλονται εἰς τὴν ἐνέργειαν σφοδρῶν ἀνέμων, δι' ὧν ὑψουμένη ἡ τῶν ἐρήμων καὶ τῶν ἀκτῶν ἄμμος μεταφέρεται εἰς μεγάλας ἀποστάσεις διὰ τῶν ἀνωτέρων τῆς ἀτμοσφαίρας στρωμάτων· ἄλλοι δὲ, στήριζόμενοι πρὸ πάντων ἐπὶ τῆς πλήρους σχεδὸν ταυτότητος, ἣν παρετήρησαν συχνότατα, τῆς χημικῆς συστάσεως τῆς ἐξ οὐρανοῦ πιπτούσης ἄμμου καὶ τῆς τῶν ἀερολίθων, φρονοῦσι καὶ πολὺ δικαίως, ὅτι αἱ ἐξ ἄμμου βροχαὶ θρεῖλονται εἰς χημικὴν τῆς φύσεως ἐργασίαν ὁμοίαν τῇ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ἀερολίθων.

Κατὰ τὴν τελευταίαν ἀπογραφὴν τῆς 4 Ἀπριλίου 1881 οἱ κάτοικοι τοῦ ἠνωμένου κράτους τῆς Μ. Βρετανίας, Ἰρλανδίας καὶ τῶν παρκαλειμένων νήσων, συμπεριλαμβανομένων τῶν ἐν τῷ στρατῷ καὶ τῷ στόλῳ ὑπηρετούντων, ἀναβαίνουσιν εἰς 35,246,562, ὧν 17,253,947 ἄρρενες καὶ 17,992,615 θήλειαι. Ἀπὸ τοῦ 1871 ὁ πληθυσμὸς ἠξήθη κατὰ 4,147,236. Οἱ κάτοικοι τῆς κυρίως Ἀγγλίας καὶ τῆς Οὐαλίας συμποσοῦνται εἰς 25,968,286· οἱ δὲ τοῦ Λονδίνου εἰς 3,814,571· ἠξήθησαν ἐπομένως ἀπὸ τοῦ 1871 κατὰ 560,311. Ἐν τῇ μεγάλῃ πρωτευούσῃ ὑπάρχουσι 486,286 οἰκίαι, ἔχουσαι ἐκάστη ὀκτὼ κατοίκους· ἐν τούτοις μένουσι περὶ τὰς 37,000 ἀκατοίκητοι, ἐν ᾧ κτίζονται ὀκτακισχίλια νέαι. Ἡ Λιβερποὺλ ἔχει 550,000 κατοίκων, ἡ Βιρμινγᾶμη 400,000, Μανχέστερ καὶ Λήδς ἀνὰ 300,000 Σχεφίλδ καὶ Βριστὸλ ἀνὰ 200,000.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΤΟΥ ΔΥΦΩΡ

Εἰς τὸν ἄρτι ἀποθανόντα διάσημον Γάλλον πολιτικὸν Δυφῶρ νέος τις εἶχεν ἀπευθύνει ἐπιστολὴν ζητῶν ἐν αὐτόγραφόν του. Εἰς τὴν αἵτησιν ταύτην ὁ Δυφῶρ ἀπήντησε διὰ τῶν ἐπομένων.

«Κύριε,

»Ἡ ἐπιθυμία, τὴν ὁποῖαν δεικνύετε νὰ ἔχητε ἐν αὐτόγραφόν μου, μὲ κολακεύει πολὺ· ἀλλὰ δὲν ἀγνοῶ ὅτι μικρὸν θὰ εἶχεν ἀξίαν αὐτὸ καὶ μόνον. Διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον νομίζω νὰ τὸ συνοδεύσω μὲ μίαν καλὴν συμβουλὴν, τὴν ὁποῖαν ἀκούουθω ἐπὶ ἐξήκοντα ἔτη, καὶ ἡ ὁποία μοῦ ἀπέβη πάντοτε εἰς καλόν:

«Early to bed, early to rise

Makes man healthy, wealthy and wise.

»Εἴθε νὰ συγχαρῆτε μίαν ἡμέραν τὸν ἑαυτὸν σας ὅτι τὴν ἠκολούθησατε.

«Ι. ΔΥΦΩΡ».

Σ. τ. Σ. Ἡ παροιμία, τὴν ὁποῖαν παραθέτει ὁ Δυφῶρ, ἐλληνιστὶ μεταφραζομένη ἔχει οὕτω:

Τὸ νὰ κοιμᾶσαι ἔωρως, νὰ ἐξυπνᾷς πρῶτ,

Θέλει σὲ κάμει πλούσιον, σοφόν καὶ ὑγιή.